

Verslag concept

Commissie Natuur, Landbouw, Water & Milieu

Datum commissievergadering	:	25 november 2019
Commissievoorzitter	:	mw. N. van der Waart
Commissiegriffier	:	M. Admiraal
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 3223 / admiraalm@noord-holland.nl

Aanwezig:

	Commissievoorzitter	mw. N. van der Waart
	Commissiegriffier	dhr. M. Admiraal
5	Leden van de Commissie	GL M.T. Cardol, mw. A. Er
		VVD M. Bolkestein, B.G.P. de Wit, dhr. N. Roosendaal
		FvD G.H.J. Kohler, I.J.M. Mantel, mw. A. Nanninga
		D66 mw. A.C. Kapitein, mw. A.J.C.E. Strens
10		PvdA mw. A.A.J. Jellema, dhr. J. Carton, G.L.J. Leerink
		CDA mw. W. Koning-Hoeve, mw. D. Dekker
	PvdD	mw. I. Kostic (PvdD), F.A.S. Zoon,
	PVV	dhr. M. Deen, R. van Tiggelen (duolid)
	SP	mw. R. Alberts- Oosterbaan, E.M.A. Smaling
15	CU	M.C.A. Klein, G.J. van den Heuvel
	50PLUS/PVDO	P.R. Beving (duolid)
	DENK	G.E.E. Everduim (DENK), mw. I. Vos (duolid)
	Fractie Baljeu	R.J. Baljeu
	Gedeputeerden	mw. E.A.S. Rommel, A. Tekin,
	Notulist	Money Penny / mw. D.J.A. de Rooij
20	Afwezig met kennisgeving:	-

Agenda

25	1. <u>Opening en mededelingen</u>
	2. <u>Inspreekhalftuur</u>
	3. <u>Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, lange termijn agenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda</u>
30	4. <u>Rondvraag Natuur en Landschap, Grond, Bodemdaling, Aanpak Problematiek Stikstof</u>
	5. <u>Rondvraag Water, Water als Economische Drager, Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR/Comié van de Regio's)</u>
	6. <u>A-agenda Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)</u>
35	6.a <u>Omgevingsdiensten: Gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek geactualiseerd aan relevante regelgeving</u>
	6.b <u>Omgevingsdiensten: Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord</u>

Pagina 2

- 7. B-agenda Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)
- 40 7.a Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening inzake Tata Steel en Harsco Metals d.d. 15 oktober 2019 BEL/OMB-ROOIJEN
- 7.b Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening inzake Tata Steel en Harsco Metals d.d. 29 oktober 2019 (B-Agenda commissie NLG 25 november)
- 7.c Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening inzake Tata Steel en Harsco Metals d.d. 12 november 2019 (B-Agenda NLG 25 november 2019)
- 45 7.d Gezondheid: Vervolgonderzoek gezondheid IJmond BEL/OMB-BELKOM (C-Agenda Cie NLG 25 november 2019)
- 7.d.1 Omgevingsdiensten: Brief st. Rust bij de Kust over de ervaringen die de Stichting heeft met de Omgevingsdienst IJmond. (C-Agenda NLG 25 november 2019)
- 8. BRZO/RIE mededelingen
- 50 8.a Evaluatie vaste agendering tweewekelijkse informatievoorziening en voorstel informatievoorziening
- 9. Rondvraag Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)
- 10. B-agenda Landbouw en visserij, recreatie en toerisme, dierenwelzijn
- 10.a Recreatie: Ontwerp ambitiedocument Twiske en uitnodiging indienen zienswijze
- 55 10a.1 Recreatie: Stichting Hart voor het twiske, reactie op ambitiedocument Twiske (C-agenda commissie NLG 25 november 2019)
- 10a.2 Recreatie: IVN zorgen m.b.t. ambitiedocument t Twiske (C-agenda commissie NLG 25 november 2019)
- 11. Rondvraag Landbouw en visserij, recreatie en toerisme, dierenwelzijn
- 60 12. Sluiting
- 13. C-agenda Algemeen

1. Opening en mededelingen

65

De **voorzitter** opent de commissievergadering NLG om 13.27 uur en heet de toehoorders, insprekers, leden van het College en commissieleden welkom.

Er zijn geen afmeldingen ontvangen.

70

Het lid Smaling (SP) doet het voorstel om een hoorzitting te organiseren over verschillende aspecten van de Formule 1.

75 De heer **Smaling** (SP) geeft aan dat er al vaker over de Formule 1, gepland op 3 mei, is gesproken. Provinciale Staten hebben er niet veel invloed op. De initiatiefnemer vraagt een vergunning en ontheffing aan bij het bevoegd gezag, in het ene geval de gemeente, in het andere geval de Provincie. Er zijn zaken onder de rechter. Het trekt de aandacht van de pers, nog meer na het opduiken van het stikstof arrest, terwijl het evenement nog in aanvraag was. Er liggen zaken op tafel die de SP nopen om daar expertkennis op aan te vragen. Dat gaat met

80 name om het instrument 'dwingende reden van groot openbaar belang'. En op de werkelijke berekening van de stikstofuitstoot en -depositie in relatie tot de vergunde ruimte.

De heer Smaling verzoekt de commissieleden om in te stemmen met een gedepolitiseerde hoorzitting waarbij mensen met kennis van zaken, op het gebied van stikstof en ecologie en uit de medische hoek, duiden hoe de begrippen in de huidige richtlijn zijn omschreven en

85 toegepast door het bevoegd gezag. De heer Smaling vindt dit een nuttige bijdrage voor de

Staten in de discussie of het evenement er moet komen. En, als het er komt, dat het goed gedekt is door een wettelijk kader en waterdichte berekeningen. De hoorzitting zou op korte termijn moeten worden georganiseerd.

90 De heer **Van de Heuvel** (CU) steunt dit voorstel. Hij zou de berekening van de stikstofuitstoot en –depositie uit het verleden willen toevoegen aan de vragen die kunnen worden gesteld. En of de manier van vergunning verlenen op basis van de beleidsregels, zoals hier nu toegepast, in de toekomst houdbaar is.

95 Mevrouw **Kostic** (PvdD) vindt het van groot belang om elkaar scherp te houden. Er dient maximale zorgvuldigheid te worden betracht. Er heerst nog teveel onduidelijkheid. Volksvertegenwoordigers en burgers hebben het recht om goed te worden geïnformeerd. Een goede hoorzitting zou daarvoor een uitstekend middel zijn. PvdD stelt voor om daarna in een werkgroep de exacte vragen te bespreken.

100 Mevrouw **Kapitein** (D66) heeft twijfels bij het nut van deze hoorzitting. Het onderwerp is voldoende behandeld bij de vorige Statenvergadering.

De heer **Bolkestein** (VVD) steunt het voorstel niet omdat de vergunning en ontheffing al zijn verleend. Hij begrijpt wel de roep om meer informatie over stikstof. De VVD vindt het nuttig om een informatiesessie te houden over de Habitatrichtlijn.

De heer **Cardol** (GL) sluit zich aan bij de vorige twee sprekers. Het is nuttig, maar het is nog onder de rechter. De uitspraak wordt binnen een redelijke termijn verwacht. GL vindt het niet gepast om op dit moment een hoorzitting te houden. De vragen die worden gesteld zijn het waard om uitgebreider te bespreken, maar dan moet ook de uitspraak van de bodemrechter daarbij worden betrokken.

De heer **Mantel** (FvD) vindt het een prima voorstel. De heer Smaling wil het graag vóór de kerst behandelen. Waarom heeft hij er niet voor gekozen om deze vragen schriftelijk in te dienen?

De heer **Deen** (PVV) steunt het voorstel van de SP niet, de PVV vindt dat de huidige procesgang voldoet aan de lopende wet- en regelgeving.

120 De heer **Leerink** (PvdA) sluit zich aan bij GL en de VVD. Een hoorzitting op dit moment zou de verwachting kunnen wekken dat men nog iets kan tegenhouden. Het zijn terechte vragen, maar niet in de vorm van een hoorzitting en niet op dit moment. Er zou wel een bredere hoorzitting kunnen worden gehouden over stikstof en of er in de toekomst naar de vergunning moet worden gekeken.

125 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) kan zich vinden in de vragen, maar vraagt zich af of een hoorzitting het juiste instrument is. Het CDA zal het niet tegenhouden.

De **voorzitter** concludeert dat er geen meerderheid is voor een hoorzitting op dit moment. Er is wel interesse voor een bredere sessie.

130 De heer **Smaling** (SP) noemt als optie om het met de fracties te doen die het voorstel zien zitten. Sommige reacties lopen vast op de timing, of suggereren meer politiek belang aan de

135 hoorzitting dan bedoeld was. Het gaat de heer Smaling om feiten en jurisprudentie rondom het aantal instrumenten ingezet bij het verlenen van de vergunning. Hij laat het nog even bezinken en overlegt hoe hiermee verder te gaan.

Schriftelijke vragen stellen is een optie, maar het voordeel van een hoorzitting is dat er gericht experts kunnen worden uitgenodigd. Commissieleden die instemmen, kunnen ook experts aandragen.

140 Mevrouw **Kostic** (PvdD) heeft een mededeling. Opvangcentra voor wilde dieren verkeren in grote problemen. De Provincie neemt stappen om die verantwoordelijkheid te nemen. Afgelopen vrijdag was er een bijeenkomst met wethouders, gedeputeerden, ambtenaren, statenleden en de opvangcentra om te kijken hoe knelpunten kunnen worden opgelost en hoeveel geld
145 daarvoor nodig is. Het is belangrijk omdat wilde dieren steeds vaker door menselijk handelen in nood komen. Iedereen heeft een wettelijke zorgplicht om wilde dieren te helpen. Dat kan niet zonder opvangcentra en deze verkeren in nood. De Provincie wil nu aan de slag gaan met oplossingen. Mevrouw Kostic vraagt partijen om in te stemmen met een werkbezoek aan de opvangcentra, georganiseerd door de griffie. Begin volgend jaar zal Gedeputeerde de
150 opvangcentra bezoeken. Wellicht kan dit worden gecombineerd.

De **voorzitter** concludeert dat hiervoor belangstelling is.

155 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt om hoeveel opvangcentra het gaat en waar het werkbezoek plaatsvindt.

Mevrouw **Kostic** (PvdD) antwoordt dat er twaalf opvangcentra zijn. Het lijkt mevrouw Kostic goed om er twee te kiezen, een grotere en een kleinere.

160 Mevrouw **Alberts** (D66) geeft aan dat er niet veel mensen waren op vrijdagochtend, omdat de meesten op vrijdag werken. Zij verzoekt om het werkbezoek op een maandag te plannen.

De **voorzitter** verwijst naar stuk 16f, de brief van de samenwerkende vogelwerkgroepen over de invloed van de Formule 1. Ze vraagt of de commissie met het verzoek aan het College instemt
165 om de brief inhoudelijk te beantwoorden en een afschrift van de reactie op de C-agenda te plaatsen. **De commissie stemt hiermee in.**

Dezelfde vraag stelt ze over stuk 16k, de ingezonden brief over actieplan stikstof Natuur- en milieufederatie Noord-Holland, Landschap Noord-Holland, samenwerkende vogelwerkgroepen Noord-Holland, IVM en Natuurmonumenten, opgesteld samen met Staatsbosbeheer.

170 De heer **Deen** (PVV) was niet op de hoogte van deze brieven en heeft het niet kunnen voorbereiden.

De **voorzitter** antwoordt dat het de volgende keer nadrukkelijker op de agenda wordt geplaatst.
175 Input kan schriftelijk worden gegeven.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) heeft begrepen dat deze brieven afgelopen vrijdag pas zijn toegevoegd aan de agenda. Dat is kort dag. Ze had ze naar de B-agenda willen verplaatsen. Ze stelt voor om in het vervolg brieven op de C-agenda van de volgende vergadering te plaatsen,
180 zodat de commissie ze kan lezen en eventueel op de B-agenda kan zetten.

De **voorzitter** zal dit meenemen naar de agendacommissie.

185 De heer **Zoon** (PvdD) meldt dat de Natuur- en milieufederatie aanwezig is en wil hen de gelegenheid geven om in te spreken.

De voorzitter bevestigt dat dat bij het volgende agendapunt kan.

Gedeputeerde **Rommel** heeft nog mededelingen.

190 Er was toegezegd om een terugkoppeling te geven over de uitkomst van het overleg op 19 september over de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade (MARF) met betrekking tot de tegemoetkoming wildschade. Dat is vanwege de hectiek rondom stikstof niet in die vergadering behandeld. Er is wel een uitvraag gedaan bij de andere provincies of zij subsidies verstrekken voor preventieve maatregelen. Een aantal provincies heeft geantwoord, waaronder Zeeland. Ze
195 zijn begonnen en hebben vragenlijsten ingestuurd. Daaruit blijkt dat in Zeeland een subsidieregeling geen toegevoegde waarde heeft. Op basis van het MARF-advies gaat Zeeland verder met mogelijkheden en onderzoeken om dit gebiedsgericht aan te pakken. Bij Gelderland staat het in het coalitieakkoord. Limburg heeft een volledig operationele, brede, weinig geclausuleerde subsidieregeling open staan voor preventieve middelen. Ook FBE heeft
200 preventieve middelen ter beschikking. Individuele agrariërs doen geen beroep op zowel de subsidieregeling als de beschikbare preventieve middelen. De conclusie is dat, als dit niet gebiedsgericht wordt opgepakt, er geen interesse is bij individuele boeren.

De rapportage van de evaluatie en de tellingen uit het Faunabeheerplan Damherten wordt jaarlijks in Noord-Holland en Zuid-Holland vastgesteld. Voor 2019 is de rapportage
205 vastgesteld, het concept is online geplaatst. Als de evaluatie definitief is, dan wordt deze aan de commissie gestuurd.

De recente vraag over Rapport Veerman zal Gedeputeerde later beantwoorden.

210 2. **Inspreekhalftuur**

Er zijn vandaag vier sprekers.

215 De eerste spreker is de heer **Van Elten**, namens maatschap Van Elten en Boumans inzake de stikstofproblematiek.

De heer Van Elten heeft een boerderij met zoogkoeien. Noord-Holland en de landbouw staan er goed voor. Uit kaarten van het RIVM blijkt dat de stikstofemissie en stikstofdepositie in Noord-Holland relatief laag zijn. Met name op het platteland zit men in de laagste categorie. De Noord-Hollandse veehouderij is voor een klein deel verantwoordelijk voor de emissies, landelijk
220 zou dat 46% zijn, in Noord-Holland is dat 32%. In Noord-Holland kent men met name grondgebonden bedrijven die veel grasland hebben, waarbij ze ruwvoer winnen van hun eigen land en alle mest kwijt kunnen op hun eigen land. Dit type kringloopbedrijf wil men juist behouden in Nederland. Zijn verzoek is om het beleid niet strenger te maken dan het landelijk beleid en dan bij andere provincies. Wanneer daartoe wel wordt besloten, moet dat goed
225 worden beargumenteerd.

Er dreigt een mondiaal voedseltekort. In Noord-Holland wordt op graslanden voedsel gemaakt. Er kunnen geen eiwitrijke producten worden verbouwd. Koeien maken van gras hoogwaardig voedsel, zoals melk, kaas, yoghurt en vlees. Nederlandse producten zijn van de hoogste

- 230 kwaliteit, ook op het gebied van volksgezondheid en milieu. We hebben de laagste uitstoot CO₂ per liter melk. Wanneer onze produktie wordt verminderd, neemt een ander land het over. De heer Van Elten vraagt om niet alle boeren over één kam te scheren. Er zijn veel verschillende boerenbedrijven in Noord-Holland. Er zijn innovatieve bedrijven die emissie-arm en duurzaam zijn. Er zijn ook extensieve bedrijven, die daarnaast verbrede landbouw toepassen. Hij pleit voor beleidsregels waarbij beide typen bedrijven bestaansrecht houden.
- 235 De heer Elten boert al 25 jaar natuurinclusief, maar wordt hiervoor niet beloond. Dit stimuleert niet om natuurinclusief te gaan boeren. Tenslotte vraagt de heer Van Elten om te blijven overleggen met de landbouwsector.

- 240 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) vraagt wat, naast het natuurinclusief boeren, nog meer zou kunnen bijdragen aan de oplossing van het probleem. In hoeverre doet de heer Van Elten dat?

- 245 De heer **Van Elten** vindt dat hij op deze manier al 25 jaar zijn steentje bijdraagt. Ze kunnen er onvoldoende aan verdienen. Er moet bijvoorbeeld een nieuwe stal worden gebouwd. Als iedereen het op deze manier moet doen, is het financieel niet haalbaar. Landbouw kan veel bijdragen aan de reductie, zodat de natuur beschermd blijft, woningen kunnen worden gebouwd, dijken en bruggen kunnen worden versterkt en er geen economische recessie is. Dat is een noodoplossing.

- 250 Mevrouw **Kapitein** (D66) vertelt dat er een motie is aangenomen voor de voedselvisie. Wat kan de Provincie doen om meer boeren zoals de heer Van Elten te krijgen?

- De heer **Van Elten** verwacht niet dat iedereen op deze manier gaat boeren. Beide bedrijven moeten bestaansrecht krijgen door de beleidsregels.

- 255 De heer **Klein** (CU) vraagt of de heer Van Elten het idee heeft dat hij de suggesties op de juiste plek kan brengen? Zit hij bijvoorbeeld aan tafel bij de Provincie bij het nadenken over de beleidsregels?

- 260 De heer **Van Elten** is nu hier, hij heeft een brief geschreven en heeft af en toe contact. Hij heeft ook een boerderij te runnen.

- 265 Mevrouw **Kostic** (PvdD) vraagt of de heer Van Elten lid is van LTO. Staat de heer Van Elten ervoor open om naar andere verdienmodellen te kijken? Zoals bijvoorbeeld plantaardig, dat zou kunnen bijdragen aan een nieuw winstgevend model.

- De heer **Van Elten** is lid van LTO. Hij staat open voor eiwitrijke gewassen, maar is niet meteen enthousiast.

- 270 De heer **Mantel** (FvD) vraagt hoe de toekomst van zijn bedrijf eruit ziet met de huidige beleidsregel? Heeft hij opvolging die daardoor in de knel komt?

- 275 De heer **Van Elten** heeft nog jonge kinderen. Hij heeft zelf zijn baan opgegeven en de boerderij van zijn ouders overgenomen. Omdat hij niet weet hoeveel dieren hij mag houden, kan hij geen businessplan maken en is de toekomst onzeker.

De tweede spreker is de heer **Hellevoort**, provinciaal ambassadeur van Noord-Holland, Flevoland en Marker wadden (Natuurmonumenten). Hij spreekt in over de stikstofproblematiek. Hij licht het actieplan stikstof Noord-Holland toe namens zeven organisaties. De komende tijd staan belangrijke besluiten op stapel. Nederland is al maanden in de greep van de stikstofcrisis.

280 De uitstoot van stikstof moet drastisch omlaag, de Provincie speelt daarbij een grote rol. Het terugdringen van de uitstoot is van belang voor de stagnerende vergunningverlening in de bouw. Maar de crisis is meer. Het is een probleem voor natuur en gezondheid. Niet alleen de natuur in Natura 2000 gebieden heeft daar last van, maar ook daarbuiten. Er zijn mensen met astma en longklachten. Het is van het grootste belang om in een dichtbevolkt land genoeg

285 robuuste natuur over te houden. Het is een grote opgave voor de lucht- en scheepvaart, landbouw en industrie. Het is een noodzakelijke boodschap en biedt perspectief. Er gebeurt al veel, bijvoorbeeld in de landbouw. Natuurbeheerders werken naar tevredenheid met boeren samen. Er willen meer boeren die kant op, maar ze zitten klem in een systeem waarbij dat niet mogelijk is. Zij hebben hulp nodig. Met het actieplan wordt een samenhangend pakket van

290 aanbevelingen en maatregelen geboden, waarbij iedere sector een evenredige bijdrage levert aan het terugdringen van de stikstofuitstoot.

De derde spreker is de heer **Akkerman**, namens dezelfde organisaties als de vorige spreker, over de stikstofproblematiek.

295 De uitstoot moet zoveel mogelijk bij de bron worden aangepakt. Het is van belang om de maatregelen gericht op stikstof te combineren met andere beleidsdoelen. En het is van belang dat alle sectoren een bijdrage leveren. Niet alleen de landbouw, maar ook de industrie, de bouw en de mobiliteit. Een korte greep uit de voorgestelde maatregelen: drastisch verlagen van de havengelden voor schone schepen en verhogen voor de vieze schepen, verplicht stellen van het

300 gebruik van walstroom overal in Noord-Holland, aantal vliegbewegingen van en naar Schiphol verminderen, investeren in aanvullende zuiveringen van rookgassen en starten bij de grootste vervuilers zoals de cacao-industrie, Tata Steel en AEB. Geen nieuwe biomassa centrales bouwen. Kijken of bij bestaande centrales de uitstoot kan worden verminderd. Een versnelling van de transitie naar natuurinclusieve, extensieve grondgebonden landbouw, met name

305 rondom natuurgebieden, in een gebiedsgerichte aanpak rondom natuurgebieden. Essentieel daarbij is dat er lokale stikstofplafonds worden vastgesteld, vertaald naar maatregelen per gebied op bedrijfsniveau. De Provincie heeft hierbij een regierol. Ze hebben een oproep gedaan om een kanskaart stikstofreductie op te stellen.

310 De heer **Klein** (CU) vindt het een mooi plan met waardevolle ideeën. Hij is wel verbaasd over wie het plan heeft geschreven en dat de landbouworganisaties ontbreken. Voor het draagvlak is het belangrijk om samen op te trekken. Waarom is deze keuze gemaakt? Is er gesproken met de landbouworganisaties?

315 De heer **Hellevoort** antwoordt dat er met landbouworganisaties en agrariërs is gesproken. De samenwerking is ingewikkeld. Zij willen dit nu naar voren brengen, omdat bij alle provincies gesprekken plaatsvinden tussen het provinciebestuur en landbouw- en natuurorganisaties, behalve in Noord-Holland. Die gesprekken zijn wel gepland.

320 De heer **Akkerman** vult aan dat er de afgelopen jaren op een prettige manier is samengewerkt. De laatste tijd is dat lastiger geworden. Ze willen het liever wel gezamenlijk doen.

De heer **Deen** (PVV) hoort de heer Hellevoort zeggen dat deze boodschap ook perspectief biedt. Kan de heer Hellevoort daar voorbeelden van geven?

325

De heer **Hellevoort** antwoordt dat het perspectief zit in het feit dat bij omschakeling van systemen er veel mogelijkheden zijn om door middel van innovaties een nieuw type bedrijven te krijgen die op termijn duurzaam zijn en waarbij boeren op een prettige manier kunnen werken.

330

De heer **De Wit** (VVD) vraagt naar het integrale aspect van het plan. Hoe luistert hij naar het verhaal van de vorige spreker en is het bedrijfseconomisch perspectief van agrariërs daar onderdeel van? Hoe ziet hij het verschil aan impact door technische maatregelen op de korte en de lange termijn.

335

Wat kunnen de terrein beherende organisaties zelf doen aan herstelmaatregelen in de Noord-Hollandse gebieden?

340

De heer **Hellevoort** geeft aan dat het perspectief van ondernemers belangrijk is. De vorige spreker is hier een goed voorbeeld van. Hij helpt om het stikstofprobleem op te lossen en hij draagt bij aan het versterken van de biodiversiteit. Dat is een oproep om het verdienmodel van boeren te verbeteren. Als alle partijen per 10 cent 1 cent bijdragen aan het verdienmodel van de boeren, dan kunnen boeren een goede boterham verdienen en bijdragen aan schone lucht, schoon water en meer biodiversiteit.

345

Ze zien veel mogelijkheden voor korte termijn maatregelen. Vandaar de oproep, samen met VNO/NCW om de kanskaart stikstofreductie te maken. Meer beweiden, meer vaste mest stimuleren, minder krachtvoer gebruiken. Op het gebied van mobiliteit, stimuleren om in de spits met OV te reizen. Lange termijn maatregelen in de industrie.

350

De heer **Akkerman** vult aan dat ze veel samenwerken met boeren. Ze zijn met hen in gesprek om te kijken hoe de gronden kunnen worden ingezet, zodat het bedrijfsmodel werkt.

De heer **Zoon** (PvdD) vraagt zich af waarom ze naar de Staten komen. Hij neemt aan dat ze in gesprek zijn met Gedeputeerde Staten om te kijken naar de oplossingen.

355

De heer **Hellevoort** antwoordt dat ze in gesprek zijn met Gedeputeerde Staten. Ze vinden het ook belangrijk dat de Staten dit geluid van deze organisaties horen. Dit is ook input voor het gesprek met Gedeputeerde Staten.

360

Mevrouw **Strens** (D66) vraagt een toelichting op de stikstof plafonds.

365

De heer **Hellevoort** legt uit dat er natuurgebieden zijn met kritische depositiewaarden. Men kan kijken waar de stikstof vandaan komt. Dat zijn bronnen buiten het gebied of rondom het gebied. Door depositie te vertalen naar waar het vandaan komt en per bron te kijken wat er nodig is en wat er gereduceerd kan worden, krijgt men een stikstof plafond. Dat zit nu al in PFAS. Het is belangrijk om dat nu vast te stellen en de maatregelen te nemen die allang hadden moeten worden genomen.

370

De heer **Mantel** (FvD) ziet dat het plan onder andere is opgesteld door een medewerker van Staatsbosbeheer. Zou een deel van de oplossing kunnen zijn dat Staatsbosbeheer stopt met grootschalige bomenkap?

De heer **Akkerman** vindt het niet aan hem om daarop te reageren.

375 Mevrouw **Jellema** (PvdA) noemt het tweede rapport Remkes, dat op 1 december wordt verwacht. Is de brief met aanbevelingen nog voor wijziging vatbaar?

De heer **Hellevoort** zegt dat dit wat hun betreft de inbreng is in de gesprekken met diverse partijen om oplossingen voor elkaar te krijgen. Ze staan ook open voor andere ideeën. Belangrijk is dat het doel, stikstof reduceren, wordt gehaald.

380

De heer **Cardol** (GL) is benieuwd waar de kansen liggen, bijvoorbeeld buffers rond natuurgebieden. Hij zou het op prijs stellen om de kanskaart snel te ontvangen. Dat kan een belangrijke hulp zijn bij het afronden van NNN en de aanpak in de veenweidegebieden.

385 De heer **Hellevoort** zegt toe dat de kanskaart eraan komt.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) constateert spanning in het voorstel dat er bedrijven worden opgekocht aan de randen van natuurgebieden en dat ze extensiever zouden moeten worden. De vorige inspreker past al jaren natuurinclusieve landbouw toe en die komt in de knel. Met dit voorstel wil men latente ruimte afnemen en dan weten zij niet waar ze aan toe zijn. Hoe willen zij die spanning oplossen en zorgen dat er een verdienmodel komt?

390

De heer **Akkerman** zegt dat dit een terechte zorg is. Veel bedrijven zitten op die manier in de knel. Zij willen kijken wat die bedrijven te bieden hebben, wat hebben zij te bieden, wat heeft de Provincie te bieden. En dan per bedrijf kijken wat de bedrijfsdoelen kunnen worden en of er een duurzaam perspectief is. Daarnaast zijn er bedrijven die kijken of ze kunnen stoppen.

395

De **voorzitter** vult aan dat de heren Akkerman en Hellevoort nog een reactie per brief kunnen verwachten van Gedeputeerde Staten.

400

De vierde inspreker is de heer **Klijse** namens de samenwerkende vogelwerkgroepen. Hij kwam erachter dat er iets mis was met de natuurtoetsen uitgevoerd in het kader van de vergunningen voor circuitpark Zandvoort. Geluidsonderzoek had niet plaatsgevonden, maar slechts resultaat van toepassing van rekenmodellen. Samen met het Instituut voor Biologie, Universiteit Leiden, heeft hij een notitie en brief naar deze commissie gestuurd. De reacties waren positief, vooral omdat het verzoek om een onderzoek niets van doen heeft met voor of tegen het evenement zijn. De motie van de SP haalde het niet, alle nodige onderzoeken waren al gedaan. Er is nooit onderzoek gedaan naar de geluidsbelasting van een evenement als deze en nooit naar de invloed van een dergelijk evenement op de vogelstand en het broedgedrag van vogels in het omliggende Natura 2000 gebied. In de Nieuwsuur uitzending van 13 november vertelde commercieel directeur Formule 1 dat de ambities verder reiken dan drie jaar. De samenwerkende vogelwerkgroepen zijn bezorgd over deze uitspraak.

405

410

Er is veldonderzoek nodig om de invloed van het Formule 1 evenement op de vogelstand en het broedgedrag van vogels in het omliggende Natura 2000 gebied duidelijk te maken.

415

Hoe gaat de commissie helpen om Gedeputeerde Rommel te overtuigen om dat onderzoek vanaf februari 2020 mogelijk te maken. In februari 2020 moet worden begonnen met de voorbereidingen van het onderzoek, dat drie jaar zal duren. Na het eerste jaar zullen al belangrijke trends zichtbaar zijn. Middels een jaarlijkse voortgangsrapportage wordt de

420 commissie daarvan op de hoogte gebracht en er kunnen eventueel passende maatregelen worden genomen.

De commissieleden hebben geen vragen.

425 **3. Vaststelling van de agenda, het verslag van de vorige vergadering, lange termijn agenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda**

Er zijn geen opmerkingen over de toezeggingenlijsten.

430 De **voorzitter** merkt op dat de moties van de Provinciale Staten vergadering van 11 november zijn opgenomen in de lijst met moties, die van 18 november nog niet. Er zijn geen opmerkingen over de lijst met moties.

435 De heer **Klein** (CU) merkt op dat in het verslag van 14 oktober een aantal woorden onterecht vetgedrukt staat. Dit wordt aangepast. Met deze aanpassingen zijn de verslagen van 14 en 31 oktober vastgesteld.

440 Mevrouw **Strens** (D66) merkt op dat het Leefbaarheidsfonds niet in de strategische statenagenda wordt genoemd. Bij de afgelopen vergadering heeft Gedeputeerde Tekin gezegd dat er in het eerste kwartaal kaders worden opgesteld. Ze gaat ervan uit dat deze in de commissie NLG worden besproken en niet in de commissie M&B. Wellicht leent het zich voor een beeldvormende bijeenkomst over wat er wordt verwacht van het Leefbaarheidsfonds en welke kaders de Staten zien.

445 De **voorzitter** zegt toe dat dit wordt opgenomen in de strategische statenagenda. Ze stelt voor om een BOT-overleg te organiseren.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) merkt op dat een BOT-overleg besloten is. Het Leefbaarheidsfonds gaat over iedereen in de Provincie. Dit dient niet in een BOT-overleg te worden besproken.

450 De **voorzitter** antwoordt dat hiervoor een voorstel wordt gedaan en hierop wordt terug gekomen.

De strategische statenagenda is nader in te vullen, mede afhankelijk van het werkprogramma van het College. Het staat commissieleden vrij om onderwerpen aan te dragen.

455 Vragen over de C-stukken kunnen worden gesteld bij de rondvragen aan Gedeputeerden.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of 6a en 6b samen kunnen worden behandeld.

460 De **voorzitter** stelt voor om deze apart behandelen vanwege het overzicht.

Agendapunten 7a, 7b en 7c worden gevoegd behandeld. Agendapunt 7d wordt apart behandeld.

465 Hiermee is de agenda vastgesteld.

4. Rondvraag Natuur en Landschap, Grond, Bodemdaling, Aanpak Problematiek Stikstof

Er zijn rondvragen aangemeld door mevrouw Alberts (SP), mevrouw Kostic (PvdD), de heer Zoon (PvdD), de heer Leerink (PvdA) en mevrouw Koning-Hoeve (CDA).
470 De heren Cardol (GL) en Klein (CU) hebben ook een rondvraag, deze zijn niet aangemeld.

Mevrouw **Alberts** (SP) refereert aan de EenVandaag uitzending over bomenkap in de Schoorlse Duinen. Is het beheerplan van Staatsbosbeheer voor de Schoorlse Duinen in beton gegoten?
475 Zijn er nog wijzigingen in aan te brengen? Is er een natuurwaarde onderzoek gedaan? Zo ja, wanneer en door wie?

Beantwoording door Gedeputeerde **Rommel**:

Rondom het Beheerplan Staatsbosbeheer is een proces achter de rug met overleggen en
480 evaluaties. De aangevraagde vergunning is teruggetrokken om nogmaals in overleg te gaan met omwonenden, gebruikers, ondernemers en gemeenteraad. Er is overeenstemming bereikt op basis waarvan de vergunning is aangevraagd.

Gedeputeerde Rommel biedt aan om een technische briefing over dit onderwerp te houden.

Het Beheerplan van Staatsbosbeheer is destijds opgesteld vanwege de Natura 2000 gebieden.
485 Binnen drie jaar nadat het gebied definitief was aangewezen, moest het Beheerplan worden vastgesteld. Dat beschrijft per gebied de te behalen instandhoudingsdoelstellingen, waarvoor de herstelmaatregelen nodig zijn. Het plan heeft een geldigheidsduur van zes jaar en is vastgesteld in 2016.

Er is een natuurwaarde onderzoek gedaan. Eén van de herstelmaatregelen is de kap van het
490 naaldbos. Voor beide bossen heeft Staatsbosbeheer in 2018 een natuurtoets uitgevoerd op basis van veldonderzoeken en monitorgegevens. De OD Noord-Holland heeft bij Staatsbosbeheer een toetsingsadvies op deze natuurtoets aangevraagd en daar is positief advies op afgegeven. Gedeputeerde is kritisch op bomenkap en haar voorganger was dat ook. Er is oog voor de urgentie van de herstelmaatregelen.

495 De heer **Cardol** (GL) heeft een vraag over de technische briefing. In de vorige periode is door GL een voorstel gedaan voor een hoorzitting. Is daar meer belangstelling voor? Een technische briefing is een informatieve sessie en bij een hoorzitting komen experts aan het woord.

500 De **voorzitter** vraagt aan de heer Cardol om dat verder te concretiseren en een voorstel te doen.

Mevrouw **Alberts** (SP) merkt op dat het nu weer wordt opgeschoven. Dan zou het kunnen dat de vergunning er ineens ligt. Ze geeft mee aan de heer Cardol dat de hoorzitting al een keer is
505 aangevraagd. Hij hoeft alleen de indieningsdatum te wijzigen.

De heer **Cardol** (GL) zal dit morgen rondsturen.

Mevrouw **Kostic** (PvdD) heeft zes vragen omtrent het circuit Zandvoort.
510 De voorzieningenrechter in Haarlem heeft er bij de Provincie op aangedrongen om de bezwarenprocedure van de Formule 1 voortvarend af te handelen. Wanneer is de Provincie voornemens een beslissing op een bezwaar te nemen? Waar blijft het besluit op een bezwaar door milieuorganisaties tegen helikoptervluchten tijdens de Jumbo racedagen in mei van dit jaar? Er ligt al vier maanden een advies van de

515 bezwarencommissie. Inmiddels is een dwangsom verschuldigd aan deze organisaties vanwege het niet tijdig beslissen.

Wanneer is het mobiliteitsplan door de commissie in te zien?

Toepassing en interpretatie van de eis dwingende reden van openbaar belang in de Formule 1 zaak. Gedeputeerde legde uit dat de term bij gebiedsbescherming anders dient te worden
520 opgevat dan bij soortbescherming. Bij 12 in de handreiking ADC toets, op pagina 1 en 2, lijkt men daar anders over te denken. Uit jurisprudentie blijkt dat het begrip 'dwingende reden van openbaar belang' op dezelfde manier moet worden geïnterpreteerd, ongeacht
soortbescherming of gebiedsbescherming. Hoe rijmt dit met de uitspraak van Gedeputeerde Rommel?

525 Milieuorganisaties hebben afgelopen week de OD verzocht om te handhaven aangezien de vergunning om grond te verplaatsen, om het circuit geschikt te maken voor Formule 1, zonder gedegen onderzoek lijkt te zijn verstrekt. De kans is groot dat de grond bij het circuit meer is vervuild met PFAS dan toegestaan, stellen de organisaties op basis van eerder onderzoek. Klopt het dat er voor de vergunning voor grondverplaatsing geen gedegen onderzoek heeft
530 plaatsgevonden? Heeft de OD gereageerd en zullen ze handhaven? Wat is de kans dat achteraf blijkt dat de grond bij het circuit te vervuild was om te verplaatsen?

De **voorzitter** verzoekt mevrouw Kostic om de antwoorden op de technische vragen in i-babs op te zoeken. Ze vraagt Gedeputeerde zich te beperken tot de twee politieke vragen.

535

Mevrouw **Jellema** (PvdA) raakt geïrriteerd over de uitgebreide manier van vragen stellen. Het zijn relevante vragen, maar ze vraagt zich af of dat niet schriftelijk had gekund.

De **voorzitter** merkt op dat het lastig is om de streeftijden te halen. Zij zal dit in de
540 agendacommissie laten terugkomen.

Gedeputeerde **Rommel** merkt op dat veel vragen al schriftelijk zijn beantwoord. Ze stelt voor om de andere twee vragen ook schriftelijk te beantwoorden.

De vragen over PFAS zullen door Gedeputeerde Tekin worden beantwoord.

545

De vragen van de heer Zoon (PvdD) zijn al technisch beantwoord.

De vragen van de heer **Leerink** (PvdA) gaan over stikstof. Vorige week is gesproken over het natuurbeheerplan. Er zijn vragen gesteld over het voornemen van het kabinet om kritisch
550 te kijken naar het aantal Natura 2000 gebieden. Dat vindt de PvdA een slecht idee. Wat zou dat betekenen voor de Provincie? Gedeputeerde Pels heeft afgelopen zaterdag getwitterd dat er in Noord-Holland niets zal gebeuren met de Natura 2000 gebieden. Blijkbaar zijn er ontwikkelingen geweest. Kan Gedeputeerde deze delen met de commissie?

555 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) heeft hierover ook een vraag. Het kabinet heeft aangekondigd dat zal worden onderzocht of aanpassingen in Natura 2000 gebieden mogelijk zijn. Het CDA neemt aan dit ook voor Noord-Holland geldt. Op het twitter account van GL heeft Gedeputeerde Pels afgelopen zaterdag gezegd dat de deur in Noord-Holland dicht blijft als er wordt aangeklopt voor aanpassingen in Natura 2000 gebieden. Zijn deze uitspraken gebaseerd op het
560 standpunt van Gedeputeerde Staten Noord-Holland? Wat is de lijn van Gedeputeerde Staten en mag ook in Noord-Holland worden bekeken of er mogelijkheden zijn voor herziening van het aanwijzingsbesluit voor Natura 2000 gebieden?

565 Gedeputeerde **Rommel** merkt op dat de uitspraak van Gedeputeerde Pels laat zien hoe complex het is. Gedeputeerde Rommel ziet ook niet hoe de minister dat gaat doen. Het is een langdurig proces. Volgens de wet kan men Natura 2000 gebieden alleen wijzigen als er sprake is van onhaalbare doeleinden of fouten. Dat ziet Gedeputeerde in Noord-Holland niet. Het kabinet heeft de provincies als hoeder van de natuur en natura 2000 gebieden aangewezen. In Noord-Holland wordt ingezet op het verbeteren en versterken van de Natura 570 2000 gebieden. Voor eventuele herzieningen en wijzigingen is het Rijk aan zet. Voor Noord-Holland is er geen aanwijzingsbesluit geweest. Het College heeft geen standpunt en heeft geen besluiten genomen. Men zal inzetten op de gebiedsgerichte aanpak. Er moeten oplossingen komen voor dit probleem.

575 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) concludeert dat ‘de deur op slot’ niet absoluut is. Het CDA heeft kennis genomen van het Veegbesluit’. In Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht gaat in 23 Natura 2000 gebieden iets veranderen door het toevoegen van habitattypen. LNV wil ook in Noord-Holland enkele habitattypen toevoegen, met name in de duingebieden, 580 waaronder een aantal stikstofgevoelige typen. De minister van LNV heeft onlangs aangegeven dat het toevoegen van habitattypen voorlopig niet zal gebeuren. Kan men erop vertrouwen dat in de Provincie Noord-Holland voorlopig geen habitattypen en stikstofgevoelige planten worden toegevoegd aan Natura 2000 gebieden en dat het Veegbesluit in Noord-Holland niet wordt 585 uitgevoerd?

Gedeputeerde **Rommel** geeft aan dat de Provincie een besluit van het Rijk moet uitvoeren. Ook bij LNV wordt terughoudendheid gezien voor deze wet. De inzet van de Provincie is om hogere habitats niet toe te voegen. Het is niet de verwachting dat het Rijk dit besluit neemt.

590 De heer **Klein** (CU) heeft een rondvraag, ingegeven door de actualiteit. Gedeputeerde Rommel heeft twee weken geleden een toezegging gedaan voor een onderzoek naar het ontbreken van vergunningen in het kader van de Wet Natuurbescherming voor niet-agrarische bedrijven. Gedeputeerde heeft toegezegd dit mee te nemen in het gebiedsproces. CU is daar blij mee. De 595 pijn van het oplossen van het stikstofprobleem moet eerlijk worden verdeeld over alle sectoren. Er zijn stevige signalen dat het ontbreken van vergunningen in de industrie aan de hand is en dat dat problemen zal vormen bij het zoeken naar oplossingen voor de stikstofproblematiek. Hoe ver is men met het onderzoek? Is het mogelijk om dat te versnellen?

600 Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat men aan de start staat van de gebiedsprocessen. Er vinden gesprekken plaats. Het staat nog niet op de agenda en Gedeputeerde kan hier nog geen uitspraak over doen.

605 De heer **Klein** (CU) merkt op dat het wellicht goed zou zijn om deze hoger op de prioriteitenlijst te zetten. EenVandaag heeft hier laatst ook aandacht aan besteed. Het schijnt op veel plekken in het land te spelen. Als Provincie moet men helder hebben hoe het zit met vergunningen van niet-agrarische bedrijven. Dat is een voorwaarde voor goede oplossingen.

610 Gedeputeerde **Rommel** zegt toe dit mee te nemen in het gesprek met de OD.

De heer **Cardol** (GL) heeft een vraag over de planning van de aanpak voor de veenweidegebieden. Wanneer komt dat hier op de agenda? Het gaat vooral om het Rapport Veerman, er is inmiddels een reactie van het College. De heer Cardol krijgt signalen dat het niet de bedoeling is om de heer Veerman bij de commissie uit te nodigen, terwijl dat wel zijn voorkeur heeft. Is het mogelijk om de heer Veerman uit te nodigen bij de commissievergadering om uitleg te geven over zijn rapport?

Gedeputeerde **Rommel** meldt dat het de bedoeling was om vandaag een brief op de agenda te hebben over het rapport en het proces. Dat is niet gelukt. Deze komt de volgende keer op de agenda en dan is het aan de commissie om het als C-stuk op de agenda te zetten. Er komt een integraal gebiedsprogramma voor Laag Holland waarbij met alle partners gezamenlijk aan alle doelstellingen wordt gewerkt. Gedeputeerde gaat graag naar aanleiding van de brief met de commissie in gesprek over het rapport en het vervolgproces. De commissie gaat zelf over de vraag om de heer Veerman uit te nodigen bij een vervolggesprek.

De **voorzitter** zal de suggestie om de heer Veerman uit te nodigen meenemen naar de agendacommissie.

5. **Rondvraag Water, Water als Economische Drager, Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR/Comié van de Regio's)**

Er zijn geen rondvragen.

6. **A-agenda Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)**

6.a **Omgevingsdiensten: Gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek geactualiseerd aan relevante regelgeving (A-Agenda 25 november 2019)**

Op verzoek van de deelnemers is de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek geactualiseerd aan relevante regelgeving. De bestuursorganen van de betreffende deelnemers moeten nu zelfstandig besluiten tot wijziging. Provinciale Staten wordt gevraagd toestemming te verlenen aan deze wijziging.

Eerste termijn:

Mevrouw **Jellema** (PvdA) begrijpt dat er een redactionele verbetering moest worden gedaan. Een aantal zaken is fundamenteel gewijzigd.

Artikel 4, lid 9, gaat over het Dagelijks Bestuur. In incidentele gevallen beslist het Algemeen Bestuur. Dit artikel vervalt en er komt geen ander artikel voor in de plaats. Wat gebeurt er bij geschillen?

In hoofdstuk 7 wordt de ontwerpbegroting genoemd die eerder, tegen betaling, openbaar kon worden gemaakt. Deze vervalt en er komt geen ander artikel voor in de plaats.

In hoofdstuk 3 staat dat er niet eerder kan worden besloten door het Algemeen Bestuur dan bij wensen en bedenkingen van het Dagelijks Bestuur. Wat gebeurt er bij geschillen?

660 In hoofdstuk 6, ambtelijke organisatie, stelt het Algemeen Bestuur de Instructie Nadere Regels vast betreffende de taak en bevoegdheid van de secretaris. Het artikel vervalt en er komt geen ander artikel voor in de plaats.

Mevrouw Jellema vraagt waarom er niet kon worden gewacht op de Omgevingswet.

Ze mist een duidelijk organogram van de OD's met functies.

665 Ze vraagt zich af waar de burger is in het geheel. Er wordt niets gezegd over de benaderbaarheid of de vindbaarheid van de OD's. Dat vindt mevrouw Jellema een gemiste kans.

De heer **Deen** (PVV) heeft in de voordracht gelezen dat op grond van artikel 51 Provinciale Staten hun toestemming op de wijziging alleen kunnen onthouden wegens strijd met het recht
670 of het algemeen belang. Dat is niet het geval, dus stemt de PVV in.

Mevrouw **Kostic** (PvdD) vond de wijzigingstabel bij de stukken over de OD Gooi en Vechtstreek nuttig. Dat ziet zij niet bij het volgende bespreekpunt. Ze vraagt Gedeputeerde Staten om zo'n wijzigingstabel in het vervolg overal te gebruiken.

675 Als kaderstellende en controlerende partij is zij bezorgd over de capaciteit van de OD's. Er zijn veel klachten over de manier waarop de OD's communiceren, namelijk traag en onvoldoende meedenkend met bezorgde burgers. OD's geven aan niet voldoende capaciteit te hebben. Zijn Gedeputeerde Staten bereid dit nader te onderzoeken en hierover te rapporteren?

680 Beantwoording door Gedeputeerde **Tekin**:

De opdrachtgeversrol in het College is gesplitst. Gedeputeerde Stigter is opdrachtgever voor de twee genoemde OD's, Gedeputeerde Tekin voor twee andere OD's. Gedeputeerde Tekin zal ook de beantwoording voor Gedeputeerde Stigter voor zijn rekening nemen.

685 Iedere OD heeft zijn eigen werkwijze. De manier van rapporteren zou eenduidig moeten zijn, maar dat is moeilijk afdwingbaar. Jaarlijks moet worden verantwoord waar het geld aan is besteed. Er worden nu bij alle OD's dezelfde vragen gesteld.

Bij OD Flevoland zijn de meeste wijzigingen. Dat moest gebeuren, omdat in Flevoland een gemeente taken heeft teruggenomen. De Gemeenschappelijke Regeling was nog niet waterdicht. De andere urgentie om het nu te doen, was het Ambtenarenstatuut. Deze is
690 gewijzigd en de wet is al door de Eerste Kamer. Er zijn twee zaken gewijzigd, de vigerende wet- en regelgeving en het scherper stellen van bepalingen over uittreding.

Het Algemeen Bestuur is het bevoegd gezag dat akkoord geeft op financiën en wijzigingen. Dat moet wel worden voorbereid door het Dagelijks Bestuur. Het is niet de bedoeling om de rol van het Algemeen Bestuur te verkleinen. Het gaat niet over individuele opdrachtgevers.

695 Hier staat ook niet in hoe een OD moet communiceren met burgers of andere organisaties.

Binnen de mandaatregeling zijn hier afspraken over gemaakt. Iedere OD moet voldoen aan de wet- en regelgeving.

Gedeputeerde is het eens met mevrouw Kostic dat de arbeidsmarkt smal is voor specialistische beroepen. Een OD is bijvoorbeeld met een eigen arbeidsmarktcommunicatie gestart en ze
700 zoeken elkaar op om van elkaar te leren. Gedeputeerde wijst op arbeidscommunicatie bij tram- en bushaltes. Men is landelijk vertegenwoordigd bij OD.nl. Gedeputeerde en OD's hebben geen toverstokje, maar er worden veel inspanningen verricht.

Individuele artikelen genoemd door mevrouw Jellema worden schriftelijk beantwoord.

705 Mevrouw **Jellema** (PvdA) heeft voorbeelden genoemd van artikelen die zijn vervallen. Ze heeft het gevoel dat het er niet transparanter en democratischer op wordt.

Gedeputeerde **Tekin** geeft aan dat de artikelen, genoemd door mevrouw Jellema, niet los van elkaar kunnen worden gezien. Daarom stelt Gedeputeerde voor om schriftelijk te beantwoorden
710 omdat hij het verband nu niet kan leggen. Het uitgangspunt is dat het Algemeen Bestuur het laatste woord heeft.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt Gedeputeerde of hij zich kan voorstellen dat zij een mismatch zien in de vindbaarheid. Moet het vindbaar zijn voor de burger ook een plaats krijgen in deze
715 regels?

Gedeputeerde **Tekin** geeft aan dat dat niet in deze Gemeenschappelijke Regeling thuis hoort. Er worden afspraken gemaakt tussen de individuele opdrachtgevers en de OD.

720 Mevrouw **Kostic** (PvdD) heeft een vervolgvraag. Gedeputeerde stelde dat zo'n wijzigingstabel niet afdwingbaar is. Mevrouw Kostic vraagt of hij kan doorgeven aan partijen dat er uniform wordt gerapporteerd.
Erkent Gedeputeerde dat er te weinig capaciteit is?

725 Gedeputeerde **Tekin** zegt dat formele verantwoording zoveel mogelijk gelijk wordt getrokken. Voor individuele zaken is dat ondoenlijk. Hij zal de suggestie overbrengen aan OD Noord-Holland Noord.
Het werk moet doorgaan, daarom werken de OD's met inhuur. Dat is voor de lange termijn niet wenselijk, maar voor de korte termijn wel noodzakelijk. Er is voorkeur voor vaste medewerkers,
730 vandaar de arbeidsmarktcommunicatie.

De **voorzitter** vraagt of dit als hamerstuk door kan naar de Provinciale Staten vergadering van 16 december, in afwachting van de beantwoording van de schriftelijke vragen.

735 Mevrouw **Alberts** (SP) vindt het verhaal over de externe inhuur bijzonder. Er wordt reclame gemaakt om in vaste dienst te komen. Er kan een vast contract worden aangeboden aan mensen in de externe inhuur. Wil Gedeputeerde hierin meegaan of is hiervoor een motie nodig? In dat geval kan agendapunt 6a niet worden gehamerd.

740

6.b Omgevingsdiensten: Gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (A-Agenda 25 november 2019)

*Op verzoek van de deelnemers is de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord geactualiseerd aan relevante regelgeving. De bestuursorganen van de
745 betreffende deelnemers moeten nu zelfstandig besluiten tot wijziging. Provinciale Staten wordt gevraagd toestemming te verlenen aan deze wijziging.*

Eerste termijn:

750

Mevrouw **Alberts** (SP) heeft een vraag over de laatste alinea in de voordracht bij de stukken. Ze citeert: "Naar aanleiding van de ervaringen rond het gedeeltelijk terugnemen van taken door de

gemeente Schagen, hebben we de boel aangescherpt." Over het terugnemen van taken vraagt mevrouw Alberts zich af wat daaronder zit. Wat zijn de financiële consequenties van de OD zelf en de praktische consequenties? Wie gaat dat werk nu doen, Schagen zelf? Zijn zij daartoe in staat en kunnen ze nog fatsoenlijk toezicht houden?

Mevrouw **Jellema** (PvdA) noemt de situatie dat een gemeente zich heeft teruggetrokken. Daar was met deze wijziging niet in voorzien. Is daar nu wel naadloos in voorzien, zodat deze situatie zich niet opnieuw voordoet?

De heer **Van den Heuvel** (CU) was ook verbaasd over dezelfde situatie. Welke situatie speelt er nu eigenlijk? Wat zouden mogelijke consequenties kunnen zijn voor de Provincie?

Beantwoording door Gedeputeerde **Tekin**:
Gedeputeerde komt nog terug op de flexibele schil. Mensen uit de externe inhuur moeten het ook zelf willen om in vaste dienst te komen. Hij betwijfelt of een motie op een motie daarbij helpt. Men probeert zoveel mogelijk mensen in vaste dienst te krijgen.
De specifieke situatie van het terugtrekken van een gemeente speelt al lang. Wat dit financieel betekent voor Schagen en de achterblijvende deelnemers, is nog niet bekend. Staten zijn hier niet actief over geïnformeerd, sommige stukken waren wel openbaar. **Gedeputeerde vindt het verstandig om hierover een brief aan de Staten te sturen.** Het gaat om plustaken en het is een verschil van inzicht tussen de OD en het gemeentebestuur van Schagen.
Dit is de aanleiding geweest om de Gemeenschappelijke Regeling voor de achterblijvers zo te wijzigen, dat er geen miscommunicatie meer is in het geval van uittreding. Met deze wijziging zou dat moeten zijn dichtgetimmerd.

Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt welke consequenties het heeft. Een OD verricht werkzaamheden. Krijgen de Provincie en inwoners daar last van in de uitvoering?

Gedeputeerde **Tekin** antwoordt dat Schagen die werkzaamheden zelf moet doen.

Mevrouw **Alberts** (SP) merkt op dat het toezicht bij de Provincie ligt.

Gedeputeerde **Tekin** **zal in de brief zetten hoe de verantwoordelijkheden liggen.** Deze taken worden door de gemeente teruggenomen, zoals in de situatie voor het OD. **De brief schetst de afgelopen twee jaar.**

Mevrouw **Strens** (D66) vraagt of het terugtreden bij meer gemeenten speelt. Kan Gedeputeerde dit meenemen in de brief?

Gedeputeerde **Tekin** geeft aan dat hij dat kan meenemen, maar dat speelt bij gemeenten en niet bij de Provincie. Het speelt alleen in Flevoland en in Noord-Holland Noord.

De voorzitter concludeert dat de Gemeenschappelijke Regeling als hamerstuk door kan naar de Provinciale Staten vergadering op 16 december.

7. B-agenda Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)

**7.a Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening inzake Tata Steel en Harsco Metals
d.d. 15 oktober 2019 BEL/OMB-ROOIJEN (C-Agenda cie NLG 25 november 2019)**

805 *Het college van Gedeputeerde Staten informeert, ter uitvoering van motie M22-2019,
Provinciale Staten tweewekelijks over de ontwikkelingen inzake het dossier Tata Steel en Harsco
Metals.*

**810 7.b Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening inzake Tata Steel en Harsco Metals
d.d. 29 oktober 2019 (B-Agenda commissie NLG 25 november)**

*Het college van Gedeputeerde Staten informeert, ter uitvoering van motie M22-2019,
Provinciale Staten tweewekelijks over de ontwikkelingen inzake het dossier Tata Steel en Harsco*
815 *Metals.*

**7.c Gezondheid: Tweewekelijkse informatievoorziening inzake Tata Steel en Harsco Metals
d.d. 12 november 2019 (B-Agenda NLG 25 november 2019)**

820 *Het college van Gedeputeerde Staten informeert, ter uitvoering van motie M22-2019,
Provinciale Staten tweewekelijks over de ontwikkelingen inzake het dossier Tata Steel en Harsco
Metals.*

825 Agendapunten 7a, 7b en 7c worden gevoegd behandeld.

Eerste termijn:

- 830 De heer **Van den Heuvel** (CU) refereert aan de brief van Tata Steel aan Gedeputeerde. Er wordt
gesproken over de NO_x-uitstoot. De heer Van den Heuvel citeert: "Hoewel de **gemeente**
jaargemiddelden NO₂ concentraties in de IJmond ruimschoots onder de wettelijke Europese
grenswaarden voor luchtkwaliteit liggen, neemt Tata Steel de vermindering van de NO_x-
uitstoot zeer serieus." Denkt Gedeputeerde dat dit een verschrijving is of een slimme juridische
835 zin? NO₂- en NO_x-uitstoot is iets anders. Voor CU zit het probleem in andere stikstofoxide.
Het is opvallend dat ineens een andere term opduikt in positief verband.

- De heer **Deen** (PVV) heeft een vraag over agendapunt 7c. In de brief staat dat de NO_x-installatie
waarschijnlijk niet het gewenste resultaat zal behalen en mogelijk zal resulteren in een zinloze
840 investering. De PVV vindt de toelichting summier, kan Gedeputeerde meer informatie geven?

De **voorzitter** vraagt of dit samenhangt met agendapunt 8a.

- Mevrouw **Er** (GL) meldt dat Tata Steel in de brief beweert dat er grote onzekerheden bestaan
845 over de installatie. Er bestaat slechts één andere soortgelijke installatie, de daadwerkelijke
prestatie van de installatie ligt ver onder het beoogde percentage en het verkrijgen van de
juiste werkomstandigheden voor de SCR-reactor is bijzonder lastig. GL kon in de brief geen
onderbouwingen voor deze conclusies vinden. Hoe is Tata Steel tot deze conclusies gekomen?
Hoe kan Gedeputeerde deze conclusies verifiëren? In het licht van de huidige stikstofcrisis lijkt
850 het GL gewenst dat niet alleen Tata Steel, maar ook de Provincie onderzoek doet naar de
mogelijkheden rondom de genoemde installatie en de haalbaarheid ervan. Welk plan ligt er om
de stikstof-uitstoot door Tata Steel zo snel mogelijk te reduceren. Is het gepast om op deze
manier met Tata Steel in onderhandeling te gaan over de best beschikbare technieken. Tata
Steel dient zich hieraan te houden, deze zijn wettelijk vastgesteld.

- 855 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) geeft aan dat het CDA blij is dat er een vervolgonderzoek komt
naar de mogelijkheden tot reductie van NO_x bij de palletfabriek en er wordt ook gekeken naar
andere methoden die misschien meer effect opleveren dan de DeNO_x-installatie. Op 29
november wordt er een informatieloket 'Tata in de buurt' geopend bij Tata Steel Wijk aan Zee.
860 Communicatie met omwonenden is belangrijk. Is er ruim bekendheid gegeven aan de opening
van het informatieloket?

- De heer **Bolkestein** (VVD) vraagt hoe Gedeputeerde de verhoudingen ziet tussen overheid en het
bedrijfsleven. De Provincie heeft een toezicht houdende rol. Gaat zij niet teveel op de plaats
865 zitten van de ondernemer? Zijn er andere manieren waarop de Provincie Tata Steel in de
toekomst kan helpen met het ontwikkelen van nieuwe technologieën?

- Mevrouw **Strens** (D66) heeft in de brief gelezen dat er op dit moment nog geen kosteneffectieve
oplossing is. Ze is benieuwd naar de reactie van het College op deze uitspraak. Kan het
870 onderzoek wellicht, door de middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor de aanpak van
stikstof, nog in een ander daglicht komen?

Op 21 november is er een bestuurlijk overleg industrie en gezondheid in IJmond geweest. Zijn
daar nog punten uit gekomen die met de commissie kunnen worden gedeeld?

- 875 Beantwoording door Gedeputeerde **Tekin**:

Gedeputeerde vond de brief teleurstellend. Het gaat om de Hoogoven 7 zaak. De Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) wilde graag dat de Provincie in de vergunning de verplichting tot het kosteneffectiviteitsonderzoek zou opnemen. Het OD heeft gemeend, en het College heeft zich hierachter geschaard, dat dat niet kon vanwege alle onzekerheden. De ILT is in beroep gegaan. Er is afgesproken dat Tata Steel het kosteneffectiviteitsonderzoek zou doen. Het bedrijf is daar zelf voor verantwoordelijk. Dit is het eerste resultaat hiervan. Gedeputeerde had gehoopt dat ze verder zouden zijn. Het is onzeker op het gebied van kosteneffectiviteit en de beschikbare technieken. In de brief geven zij het voorbeeld van Zweden. Om volledig antwoord op de vraag te krijgen, moeten ze naar Zweden toe. De technische specificaties worden binnenkort overhandigd aan de OD. De Provincie zal de conclusies toetsen. Ze hebben nog tot april nodig om de zaak rond te maken. Gedeputeerde is teleurgesteld, maar hij begrijpt het wel.

NOx is een verzamelnaam, net als PFAS, en NO2 is daar een afgeleide van. Gedeputeerde laat aan Tata Steel of dit juridisch is opgeschreven. De hoofdboodschap is dat er meer tijd nodig is. Het is nog te prematuur voor de juridische kant. De ILT zaak loopt nog. Het rapport gaat ook naar de OD, die er vanuit haar eigen expertise naar kijkt.

Mevrouw **Kostic** (PvdD) interrumpeert en vraagt hoe het zit met Hlsarna, dit is on hold gezet. Is Gedeputeerde bereid om er bij Tata op aan te dringen om Hlsarna zo snel mogelijk weer te openen.

Gedeputeerde **Tekin** antwoordt dat de omgeving weet dat op 29 november het informatieloket wordt geopend.

Er wordt constructief omgegaan met het bedrijf Tata Steel, soms is er een pittig gesprek. Ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid. Gedeputeerde als portefeuillehouder en Tata Steel met oog voor de omgeving en voor gezondheid versus milieu.

De heer **Bolkestein** (VVD) vraagt wat de Provincie kan doen om Tata Steel aan te zetten tot het introduceren van nieuwe technologieën? Het bedrijf zit in zwaar weer. Investeren in nieuwe technologieën is ver weg. Kan de Provincie het bedrijf helpen in plaats van hard op te treden?

Gedeputeerde **Tekin** zegt dat het om substantiële werkgelegenheid gaat. Gedeputeerde Staten kunnen niet meer doen dan ondersteunen. De Provincie zit niet alleen aan de handhavingskant. Tata Steel wil doorgaan met de uitvoering van de Roadmap 2030 en met Hlsarna. Hier is Gedeputeerde blij mee. Nu zit de Provincie in haar formele rol als vergunningverlener om dat te beoordelen. Gedeputeerde wil op een ander moment te praten over de Roadmap. De bouw van de hal ligt op schema, de opening is gepland in april 2020.

915 **7.d Gezondheid: Vervolgonderzoek gezondheid IJmond BEL/OMB-BELKOM (C-Agenda Cie NLG 25 november 2019)**

920 *Het lid Leerink (PvdA) zou dit agenda punt graag betrekken bij het vaste agendapunt waarbij de commissie spreekt over stand van zaken Tata. De PvdA wil in de commissie spreken over de de totstandkoming en uitwerking van de onderzoeksopdracht en rol van Tata hierbij enerzijds, en de bewonersorganisaties anderzijds. Naar aanleiding van het eerder uitgevoerde onderzoek naar de grafietregens heeft het RIVM een voorstel uitgebracht voor een mogelijk vervolgonderzoek.*

- 925 De heer **Leerink** (PvdA) vindt het mooi dat het voorstel er ligt en dat er kan worden begonnen, zeker met module A. Het is belangrijk dat het onderzoek onafhankelijk is. Dat het vertrouwen van de mensen in Wijk aan Zee langzaam terugkomt, heeft ermee te maken dat het RIVM in beeld kwam als onafhankelijk onderzoeksinstituut. De heer Leerink heeft een vraag over de wijze waarop dit onderzoeksvoorstel tot stand is gekomen. Tata heeft vanaf het begin
- 930 aangegeven vragen te hebben bij de onderzoeksopdracht. Dat zou leiden tot een expert meeting met deskundigen. Dat geeft het beeld dat het onderzoek ter discussie wordt gesteld. Dat is geen goed signaal, ook niet voor bewoners. Zij hebben vaak om een onderzoek gevraagd. RIVM zou juist onafhankelijk zijn. Kan Gedeputeerde de commissie gerust stellen dat het RIVM de vrijheid krijgt om het onderzoek in te richten vanuit haar onafhankelijke positie.
- 935 Tata Steel kan daarop reflecteren vanuit een klankbordgroep, maar moet niet de status aparte krijgen om mee te praten over de onderzoeksopzet.

- De heer **Bolkestein** (VVD) vindt dit punt heel belangrijk. Bewoners hebben geen behoefte aan een discussie over feiten. Er moeten niet verschillende versies komen van de Provincie, RIVM en
- 940 Tata Steel. Kan de Provincie iets doen om te zorgen dat er overeenstemming over de onderzoeksopdracht komt?

- Mevrouw **Strens** (D66) geeft aan dat D66 blij is dat het vervolgonderzoek er komt. Hoe is de betrokkenheid van inwoners geregeld? Gaat dit met klankbordgroepen? Wordt de
- 945 meetapparatuur van bewoners zelf bij het onderzoek betrokken?

- Beantwoording van Gedeputeerde **Tekin**:
Het gaat niet over de onderzoeksopzet, maar over de onderzoeksmethodiek. Bij het rapport over grafiet was er veel discussie tussen de werkgroep RIVM en de experts van Tata Steel. Op
- 950 de avond dat met de bewoners werd gesproken over grafiet, kwam het nieuws over Tata Steel naar buiten. Daarom deze tussenstap. Er wordt eerst een basisonderzoek gedaan om uit te komen bij het grote onderzoek. Aan de voorkant wil Gedeputeerde beide partijen de ruimte geven om over de onderzoeksmethodiek van gedachten wisselen. Het gesprek tussen Tata Steel en RIVM heeft plaatsgevonden. Het is aan het RIVM om daarmee te doen wat ze willen.
- 955 De klankbordgroep is vanaf het eerste onderzoek betrokken geweest. Aan het RIVM is gevraagd om, in samenspraak met de klankbordgroep, na te denken over het vervolg. Daaruit zijn cluster A, B en C voort gekomen. Aan het RIVM wordt gevraagd om een opdracht voor cluster A. Tata Steel zit niet in de klankbordgroep. Experts van Tata Steel mogen hun opmerkingen geven, het is aan het RIVM of ze deze wel of niet meenemen. Gedeputeerde gaat daar niet tussen zitten.
- 960 Hij wil niet dat men achteraf nog in discussie gaat over de onderzoeksmethodiek.

- Mevrouw **Kostic** (PvdD) interrumpeert en merkt op dat burgers wantrouwend staan tegenover Tata Steel. Is Gedeputeerde niet bang dat door het betrekken van Tata Steel meer wantrouwen wordt gewekt? Het RIVM is een onafhankelijk instituut.
- 965

- Gedeputeerde **Tekin** antwoordt dat, omdat het RIVM onafhankelijk is, zij het gesprek moeten voeren. Het is aan hun om te kijken of ze er iets mee doen.
De meetapparatuur van bewoners wordt betrokken. In december is er een overleg over de eerste conclusies van het meten in het afgelopen jaar.
- 970 Gedeputeerde vindt dat er een publieksvriendelijke, begrijpelijke versie moet komen van de resultaten.

- 975 **7.d.1 Omgevingsdiensten: Brief st. Rust bij de Kust over de ervaringen die de Stichting heeft met de Omgevingsdienst IJmond. (C–Agenda NLG 25 november 2019)**

Dit agendapunt wordt bij de rondvraag behandeld.

- 980 **8. BRZO/RIE mededelingen**

Dit punt komt te vervallen.

- 985 **8.a Evaluatie vaste agendering tweewekelijkse informatievoorziening en voorstel informatievoorziening**

990 Er was afgesproken om een tweewekelijkse informatievoorziening te houden. Het voorstel is om de tweewekelijkse informatievoorziening minder rigide op te pakken en een brief aan de commissie toe te sturen, gekoppeld aan de commissievergadering.

De **voorzitter** geeft als eerste het woord aan mevrouw Dekker (CDA) die vandaag voor het eerst bij de commissie is. Ze heet haar welkom.

995 Mevrouw **Dekker** (CDA) geeft aan dat het CDA de tweewekelijkse informatievoorziening op de voet volgt. Het CDA stemt in met het gezamenlijk opgestelde voorstel informatievoorziening VTH bij provinciale bedrijven vanaf 2020. Middels een besloten briefing valt toelichting en duiding te verkrijgen op nog lopende processen en voortgang alsmede aanvullende technische masterclasses.

1000 Mevrouw **Er** (GL) vraagt of er in de brief inhoudelijk inzicht wordt gegeven in de achterliggende afwegingen die worden gemaakt.

1005 De heer **Leerink** (PvdA) vraagt aandacht voor de beslotenheid. Er wordt voorgesteld om halfjaarlijks een besloten briefing te organiseren. Wat de PvdA betreft moet het alleen besloten zijn, als het echt moet en al het andere kan openbaar. Er moet ook worden onderbouwd waarom iets besloten moet zijn.

1010 De heer **Smaling** (SP) sluit zich aan bij de heer Leerink. Hoe kijkt Gedeputeerde tegen de tweewekelijkse rapportages aan? De SP is blij dat daartoe is besloten. Wat Harsco betreft, gaat het de goede kant op. Van SP hoeft men daar niet nu al mee te stoppen, maar kan het worden aangehouden tot het volgende voorjaar.

1015 De **voorzitter** geeft aan dat er in de agendacommissie is gesproken over beslotenheid. Indien niet nodig, is het geen besloten bijeenkomst.

Gedeputeerde **Tekin** antwoordt dat hij tevreden is met de tweewekelijkse informatievoorziening, maar niet tevreden met het eerdere verzoek van mevrouw Er. Bij de tweewekelijkse cyclus komt men niet aan de inhoud toe. Als de NLG structuur wordt

- 1020 aangehouden, dan kan er meer duiding op de inhoud worden gegeven.
Gedeputeerde wil ook de ruimte hebben om de commissie aan de voorkant in de overweging en afweging mee te nemen. Nu gebeurt dat ter plekke in de vergadering. Als dat vooraf gebeurt, wordt de commissie ook beter in stelling gebracht.
- 1025 Over de beslotenheid zegt Gedeputeerde dat de OD zaken in mandaat uitvoert. Zij moeten de Provincie in een veilige omgeving kunnen meenemen in de ontwikkelingen van het dossier. Sommige mededelingen kunnen niet in het openbaar worden gedaan. Gedeputeerde is niet voor beslotenheid, maar op dit moment kan het niet anders in verband met de VTH. Gedeputeerde stelt voor het twee keer op deze manier te doen en dan met elkaar te kijken of de beelden van de beslotenheid kloppen.
- 1030 De **voorzitter** stelt voor om per keer te kijken naar de beslotenheid en achteraf te kijken of het echt nodig was. Er is gesproken over meer diepgang op de achterliggende afweging, gekoppeld aan de cyclus van de NLG vergaderingen. Ze vraagt of de commissie hiermee instemt.
- 1035 Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of de motie hiermee is afgedaan. De motie is van 17 juni, door wie was deze ingediend?
- De **voorzitter** antwoordt door CDA, SP, PvdD, CU, FvD, DENK, 50PLUS, PvdA en PVV.
- 1040 Mevrouw **Jellema** (PvdA) laat het aan die partijen.
- De **voorzitter** concludeert dat de motie hiermee is afgedaan. Het wordt voortgezet op de voorgestelde manier. De tweewekelijkse informatievoorziening is voorlopig van de baan.
- 1045
- 9. Rondvraag Leefbaarheid, Gezondheid (en Milieu)**
- De heer **Van den Heuvel** (CU) geeft aan dat de brief 'Rust bij de kust' vragen oproept. Er staan stevige aantijgingen in. De OD IJmond wordt benoemd als 'Hindermacht'. De heer Van den
- 1050 Heuvel citeert: "Vragen, klachten en verzoeken worden niet, fout of zeer traag beantwoord. Naar onze opvatting heeft de OD een taak om bedrijven te houden aan de wettelijke voorschriften met als doel de maatschappij te behoeden voor milieu-aantastingen. De OD maakt echter de indruk zich tot taak te stellen om het circuitpark Zandvoort te verdedigen tegen kritische burgers. Waar **CBZ** binnen enkele dagen complexe vergunningen weet los te
- 1055 krijgen van de OD, krijgen wij als platform van acht maatschappelijke organisaties met eindeloze wachttijden en vertragingen te maken."
- Herkennen Gedeputeerde Staten dit beeld? Zo ja, hoe gaat Gedeputeerde hiermee om? Zo nee, kunnen Gedeputeerde Staten deze aantijgingen ontkrachten?
- 1060 Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) vraagt of Gedeputeerde de klacht in de brief herkent dat OD IJmond niet transparant zou zijn. Zo ja, onderneemt Gedeputeerde daarop actie?
- De heer **Deen** (PVV) heeft een opmerking over de brief 'Rust bij de kust'. Hij citeert: "Over de onwaarschijnlijke snelheid die OD IJmond weet te ontwikkelen als het om het circuitpark
- 1065 Zandvoort gaat ten behoeve van de vergunning voor het verplaatsen van de geluidswal op locatie T14. Deze werd door het circuitpark op 29 oktober aangevraagd en op 12 november door de OD IJmond verleend."

Het gaat nooit snel genoeg bij de OD IJmond. Dan gaat het een keer snel, en dan is het weer niet goed.

1070

Gedeputeerde **Tekin** merkt op dat de opdrachtgever voor deze casus de gemeente Zandvoort is. Bij alle genoemde voorbeelden is de Provincie niet de opdrachtgever. Gedeputeerde herkent dit beeld van OD IJmond niet. Om dieper op de casus in te gaan, moet men bij de gemeente Zandvoort zijn. Gedeputeerde heeft wel met deze organisatie gesproken. Sommige onderdelen
1075 liggen wel bij de Provincie. De organisatie had een goed punt over het publiceren door de OD's op overheid.nl. Dat is belangrijk voor de herkenbaarheid en de vindbaarheid. Gedeputeerde laat dit ambtelijk uitzoeken. Zodra hij het antwoord heeft, zal hij de commissie daarover informeren.

1080

De vraag van de heer **Van den Heuvel** (CU) was niet zozeer hoe Gedeputeerde tegen dit specifieke voorval aankijkt, maar aan de hand van dit specifieke voorval wordt een beeld van de OD geschetst, dat Gedeputeerde blijkbaar niet herkent. Dat is goed om te horen.

1085

Mevrouw **Strens** (D66) heeft een vraag over het interne audit jaarplan. Daarin staat dat er een vervolgonderzoek provinciaal opdrachtgeverschap OD's zou worden uitgevoerd, waarin wordt
gekeken of de maatregelen uit 2016 effectief zijn gebleken en uitgebreid met een onderzoek naar de mate op grip op de bedrijfsvoering, inclusief de financiële bijdrage. Gedeputeerde Staten heeft destijds op 15 oktober besloten om het onderzoeksplan aan te
passen en het onderdeel over de OD's niet uit te voeren. Waarom wordt dit onderzoek niet
1090 uitgevoerd? Worden de resultaten wellicht op een andere manier onderzocht?

Gedeputeerde **Tekin** antwoordt dat er praktisch is gekeken of het nuttig en noodzakelijk was. Dat was niet het geval. Gedeputeerde controleert dit nog en, mocht het niet correct zijn, dan komt hij daarop terug.

1095

Gedeputeerde doet nog een aantal mededelingen.

Het mobiliteitsplan wordt in december verwacht.

Er ligt een handhavingsverzoek in het kader van PFAS, daar komt Gedeputeerde op terug.

Inzake Tata steel is Harsco in hoger beroep gegaan.

1100

AEB is medio november weer volledig in bedrijf. Op het gebied van systemen, procedures en cultuur is nog veel werk te doen. In 2020 vindt nog een aanvullend onderhoud plaats, met name de vervanging van leidingwerk. Dit gaat gespreid en heeft grote gevolgen voor de verbrandingscapaciteit. AEB verwacht in het laatste kwartaal van 2020 de basis op orde te hebben. De OD houdt verscherpt toezicht. De ketengevolgen zijn inmiddels voorbij.

Verwerking van zuiveringsslib is weer beschikbaar.

1105

IG1 Solutions wil plastic verwerken tot brandstof. Hierover zijn diverse procedures gevoerd, onder andere door omwonenden. De fase 1 vergunning is definitief en wordt vanaf 7 december onherroepelijk, tenzij er beroep wordt ingesteld. Het bedrijf is bezig met het opbouwen van de installaties, in het eerste kwartaal van 2020 willen ze proefdraaien. Dat is binnen de norm van de vergunning toegestaan, als de vergunning onherroepelijk is geworden. De fase 2 vergunning
1110 voor het bouwen is nog niet verleend.

Er spelen nog twee geurzaken. Door aanhoudende geurklachten in Tuindorp Oostzaan heeft een bijeenkomst met de buurt plaatsgevonden waarbij de OD een toelichting heeft gegeven op het in juli uitgevoerde geuronderzoek bij ICL Fertilizers, één van de mogelijke geurbronnen. Ook is er gesproken over een buurt app, deze is nog niet in de lucht. De OD houdt contact met
1115 buurtbewoners. De OD voert op dit moment een aantal geurrondes uit. Op termijn worden er

geurmetingen uitgevoerd om de emissie vast te stellen.

1120 Bij de OD zijn klachten over geuroverlast bij Den Ouden Groep Recycling in Muiderberg ingediend door inwoners van Muiderberg en Gooise Meren. Er wordt gecomposteerd en dat is niet vergund. De geurcomponent is niet meegewogen in het besluit. Een handhavingstraject is ingezet en de OD is gestart met een geuronderzoek. Op basis daarvan kunnen eventuele maatregelen worden genomen en aanvullende voorschriften worden opgenomen.

1125 **10. B-agenda Landbouw en visserij, recreatie en toerisme, dierenwelzijn**

10.a Recreatie: Ontwerp ambitiedocument Twiske en uitnodiging indienen zienswijze
Op verzoek van het lid Er (GroenLinks) is de brief "Zorgen met betrekking tot het Ambitiedocument Twiske" en het ontwerp Ambitiedocument geagendeerd voor bespreking. Omdat het ambitiedocument en het verzoek om zienswijzen in te dienen op woensdag 20 november 2019 is ontvangen door PS, heeft het college nog géén concept-zienswijze opgesteld. Deze wordt wel voorbereid door het college en zal in de vorm van een statenvoordracht naar de commissievergadering van 10 februari 2019 en vervolgens naar PS van 9 maart 2020 komen. Het recreatieschap is geïnformeerd over het gegeven dat PS de zienswijze pas op 9 maart 2020 vaststelt, en dus na de deadline van 1 maart de zienswijze aanlevert.

Het behandeldoel dat door het lid Er (GroenLinks) voor deze commissievergadering is omschreven is het volgende:

1140 *Het ambitiestuk dat nu bij de stukken zit is een conceptversie, waarop de leden van het recreatieschap hun zienswijze kunnen inbrengen. In deze conceptversie staan vergaande ambities van het recreatieschap, waarbij de voorkeur duidelijk uitgaat naar meer recreatie en toerisme. GroenLinks vindt dit zorgelijk, aangezien het hier om een Natura-2000 gebied gaat. Aangezien GS ook haar zienswijze op dit stuk dient in te brengen, zouden wij het*
1145 *stuk graag nu al in de commissie willen bespreken.*

De **voorzitter** meldt dat Gedeputeerde Van der Hoek nu aanwezig is, maar eerder weg moet. Hij neemt niet deel aan de beraadslagingen. De vragen worden vastgelegd op de geluidsopname en in het verslag. Deze zullen worden meegenomen bij het opstellen van de
1150 concept zienswijze.
Ze geeft als eerste het woord aan de insprekers en dankt hen voor hun geduld.

De eerste inspreker is mevrouw **Ridder** namens IVM Twiske:
Het Twiske is een klein gebied van 600 hectare en heeft een Natura 2000 status. IVM Twiske is
1155 een vereniging voor natuureducatie en duurzaamheid. Mevrouw Ridder verwijst naar de brief van 27 oktober, waarin zorgen worden geuit over het voortbestaan van Twiske als waardevol recreatie- en natuurgebied, op het moment dat het ambitiedocument Recreatieschap Twiske-Waterland leidend wordt bij de toekomstplannen.
Twiske is oorspronkelijk ingepolderd gebied, nu bekend als recreatie- en natuurgebied. IVM
1160 Twiske pleit ervoor de naam niet te veranderen in Twiske Park. Volgens MRA zou het door die naam een bestemming worden, dat is het al. Men vreest dat er, door het etiket 'park', meer festivals en evenementen zullen worden toegestaan. IVM Twiske is hier tegen in verband met de Natura 2000 status. De vooruitblik naar 2025 op bladzijde 7 baart haar zorgen. Stedelingen

- 1165 zouden kunnen overnachten in dit stukje natuur. Hoe waarborgt men dat hier alleen natuurliefhebbers op afkomen? Het toestaan van overnachtingen in Twiske voor recreanten is uit den boze, ook niet tijdens meerdaagse festivals. Dagrecreanten zijn van harte welkom. De zonering in paragraaf 5.1 geldt ook voor het afbakenen van dag en nacht. In de uitnodigingsbrief die de commissie ontving voor het uitbrengen van zienswijzen, wordt gewezen op de noodzaak van een financieel goede balans. IVM Twiske roept op om
- 1170 natuurwaarde niet ondergeschikt te maken aan financiën. Het is niet openbaar gemaakt wat het recreatieschap financieel beter wordt van festivals en overnachtingen. Er is geen duidelijkheid over natuurtoetsen. De grote biodiversiteit is mede te danken aan het alleen toestaan van dagrecreatie. Er is sprake van een goed natuurbeheer, mede door natuurorganisaties. IVM Twiske doet dat via natuureducatie en ziet grote kansen voor een watereducatiecentrum.
- 1175
- Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt of het klopt dat er, volgens de regels van Natura 2000, niet mag worden overnacht.
- Mevrouw **Ridder** antwoordt dat Twiske onderdeel is van Oostzanerveld, Ilperveld en
- 1180 Varkensland. In Twiske werd tot nu toe alleen dagrecreatie toegestaan.
- Mevrouw **Er** (GL) verwijst naar het stuk, waarin participatie door organisaties wordt genoemd. Is IVM Twiske benaderd?
- 1185
- Mevrouw **Ridder** antwoordt, niet voor dit stuk, maar zij participeren wel in het gebied met mensen van beheer en ze zijn aanwezig bij ateliers en klankbordgroepen.
- De tweede inspreker is de heer **Tan** namens Hart voor Twiske.
- Deze organisatie zet zich in om de natuurwaarde en recreatieve waarde te behouden,
- 1190 versterken en, waar mogelijk, uit te breiden. Zij spreekt haar zorg uit en doet een appèl op de commissie om ambities te begrenzen en nieuwe ambities toe te voegen. Hun zienswijze is op 28 oktober aan de raden en staten gestuurd.
- In het ambitiedocument wordt ruim baan gegeven voor recreatie en toerisme. De natuur blijft bij een opsomming van feiten. De balans tussen natuur en recreatie gaat op deze manier
- 1195 verloren. Het recreatieschap vindt dat overnachtingen moeten worden toegestaan, terwijl nu alleen dagrecreatie is toegestaan. Er loopt een aanvraag bij de gemeente Oostzaan voor een kleinschalig vakantiepark. Hart voor Twiske is ervan overtuigd dat dit precedentwerking zal hebben. Er zou een festival in Landsmeer plaatsvinden. De organisator heeft aangekondigd overnachtingen te willen in Twiske. In de consultatieronde geeft de Provincie aan: "Het
- 1200 toevoegen van recreatiewoningen is een mooi voorbeeld om te toetsen wat in NNN en Natura 2000 wel of niet kan." Hart voor Twiske vindt dat de natuurwaarde van het Twiske geen testcase zou moeten zijn. Zij doen een appèl om overnachtingen niet toe te laten.
- Daarnaast moet, onder druk van MRA en Amsterdam, middenin het Twiske een knooppunt komen. Recreatie en toerisme moeten worden gestimuleerd. Het wordt gepresenteerd als
- 1205 'hotspot Twiske park'. Twiske is geen park, het is een natuur- en recreatiegebied, bedoeld voor omwonenden en niet voor toeristen. Hart voor Twiske doet een appèl om de ambities voor toerisme bij Natura 2000 gebieden te beperken en de naam 'Twiske park' uit het document te verwijderen.
- De agenda MRA wordt als uitgangspunt gebruikt. Het is vrijwel uitsluitend een visie op recreatie
- 1210 en toerisme en bijzondere en beschermde natuurgebieden worden niet genoemd. Het Twiske is zo'n beschermd natuurgebied en valt onder Natura 2000 en NNN. Het Twiske heeft een unieke

identiteit en is geen normaal recreatiegebied. In het document is geen enkele ambitie voor de natuur opgenomen. Het is niet in balans en niet volledig. Het zou minimaal moeten voldoen aan de Natura 2000 instandhoudingsdoelen. Hart voor Twiske wil ook graag een natuurbeheerplan.

1215 De Provincie heeft het gebied in erfpacht en moet het onderhouden.

De heer **Zoon** (PvdD) zegt dat er een Natuurbeheerplan is.

De heer **Tan** antwoordt dat dat het provinciale Natura 2000 beheerplan is. Het Twiske heeft

1220 geen eigen natuurbeheerplan.

Mevrouw **Er** (GL) vraagt of men is gevraagd om input te geven aan dit document.

De heer **Tan** antwoordt dat dat pas gebeurt als het ambitiedocument is vastgesteld.

1225

Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt of de heer Tan het woord 'recreatie' ook elastiek vindt. Als men het recreatie noemt, kan men daar makkelijk in verdwalen. Wie bedoelt wat met recreatie? Zou de heer Tan behoefte hebben aan termen zoals zware of lichte recreatie?

De heer **Tan** antwoordt dat men hier voor is. Dat geeft duidelijkheid, bijvoorbeeld bij festivals. Voor Natura 2000 zou men eendaags en een maximum kunnen hanteren.

1230

Mevrouw **Kapitein** (D66) verwijst naar pagina 7, hoofdstuk 1.1.3, natuur. Daar staat dat dit gebied is vastgelegd als Natura 2000 en NNN. Is dat niet sterk genoeg? Het is onderdeel van het ambitiedocument, er staat niet dat dat wordt losgelaten.

1235

De heer **Tan** antwoordt dat dat een opsomming van feiten is. Het geeft niet aan welke ambities er zijn voor de natuur. Voor de recreatie zijn er ambities en deze moeten voor de natuur ook worden ingevuld.

1240

De derde inspreker is mevrouw **Berkhof** namens Twiske geen pretpark. Het Twiske is een klein stukje groen binnen stedelijk gebied, kwetsbare natuur waar stedelingen graag naar toe gaan. De belasting van het gebied is zwaar. In het ambitiedocument wordt alleen maar gedacht over toerisme en recreatie. Er staat feitelijk in dat Natura 2000 gebieden beschermd moeten worden, maar in de praktijk komt daar niets van terecht. Mevrouw Berkhof heeft Twiske geen pretpark in 2005 opgericht en heeft diverse plannen voor recreatie kunnen tegenhouden. Het festival Welcome to the future is gegroeid van 7.000 naar 27.000 mensen, de vergunning wordt steeds opgehoogd. Men wil nu overnachtingen toestaan. Daarnaast is er een plan voor een kleinschalige camping naast Twiske Haven. De praktijk is dat er een bungalowpark komt met 25 loges die permanent open zijn. Er ligt een plan voor een klimpark waarmee men 60.000 bezoekers wil trekken. Er is geen enkel beleid op het gebied van stikstof. Sinds 2013 is Natura 2000 de status van dit gebied. Dat is in het beleid nergens terug te vinden. Het ging om balans tussen natuur en recreatie, maar er is alleen ingezet op recreatie. Het recreatieschap moet inzetten op natuur. Er mag alleen worden gerecreëerd met behoud van de natuur.

1245

1250

1255

Er zijn ten onrechte vergunningen verleend aan Welcome to the future. Een oude vergunning uit 2008 is steeds opgehoogd. Het probleem met de natuurtoetsen is dat de ondernemer opdrachtgever is van het ecologisch onderzoeksbureau. De OD heeft moeite met haar waakhondfunctie door gebrek aan capaciteit. Verander recreatieschap in natuurschap.

1260

Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt hoe lang mevrouw Berkhof erover heeft gedaan om op de juiste plek te komen om in verzet te komen.

1265

Mevrouw **Berkhof** geeft aan dat het een hele zoektocht was en dat ze de eerste was in 25 jaar die insprak.

1270

De vierde inspreker is de heer **Olie**, op persoonlijke titel. Hij is milieutechnicus en was bestuurder bij de waterschappen. Mevrouw **Berkhof** voert voor hem het woord. Het ambitiedocument bevat nauwelijks ambities voor natuur en milieu. In het Twiske mag worden gerecreëerd, zo lang het de natuur niet schaadt. Dat is beschermd door Natura 2000 en de Natuurbeschermingswet. Dit document is het uitgangspunt voor het te ontwikkelen beleid. Op pagina 12, 3.3, wordt verwezen naar de MRA opgave. "CO2 en bodemdaling. Een MRA landschap dat CO2 vastlegt in plaats van uitstoot. Vernatting van veenweidegebied combineren met natuur en nieuwe veeteelt."

1275

Als men dat serieus neemt, betekent dat dat drainage in het gebied is uitgesloten. Er moet worden gekeken naar mogelijkheden om het waterpeil te verhogen in plaats van te verlagen. Het besluit van het recreatieschap om 75.000 euro opzij te zetten voor drainage ten behoeve van festivals in het Twiske, geeft aan dat het schap dit gegeven niet belangrijk vindt. Wanneer droogveen in aanraking komt met lucht, verdwijnt veen en wordt CO2 gevormd. Versnelde afvoer van regenwater leidt tot ongewenste afbraak van het veen. Voor het belang van veen voor CO2 opslag en onze toekomst verwijst de heer Olie naar de bijlage.

1280

Voor het Twiske is er nog een ernstiger probleem. Na verloop van tijd is de bodem van het gedraineerde gebied zo ver gezakt, dat drainage niet meer werkt. Het draineren van een beperkt gebied heeft consequenties voor een groter gebied en is niet duurzaam. Hetzelfde geldt voor het eventueel gereed maken van het terrein voor de camping bij Twiske Haven. Het ambitiedocument streeft naar een duurzame samenleving. Drainage in veengebied staat haaks op duurzaam beheer. Het ambitieplan geeft weinig houvast voor het beoordelen van het plan op grond van natuur en duurzaamheid. De heer Olie dringt erop aan om natuurwaarde en duurzaamheid als prioriteit op te nemen in het ambitiedocument.

1285

1290

Mevrouw **Alberts** (SP) merkt op dat mensen ook onderdeel zijn van de natuur. Als het goed is voor de natuur, dan is het ook goed voor de mensen.

1295

De heer **Olie** heeft er een voorbeeld uitgehaald waarbij het ene in tegenspraak is met het andere.

De **voorzitter** vult aan dat de bijlage nog wordt toegevoegd aan de agenda.

1300

De vijfde inspreker is de heer **Schellingerhout**, op persoonlijke titel. In het ambitiedocument en de toekomstvisie ziet de heer Schellingerhout tegenstrijdigheden. Er is veel aandacht voor recreatie. De suggestie van mevrouw Alberts om onderscheid te maken tussen lichte en zware recreatie vindt hij terecht. Tegen lichte recreatie is geen enkel bezwaar. Maar festivals moet men niet willen en zeker niet 's nachts. Veel beschermde diersoorten lijden hieronder. Dat is een slecht idee.

1305

De staten hebben de mogelijkheid om, op zijn minst, bij te sturen. Het rentmeesterschap is een plicht en moet serieus worden genomen. Men moet zorgen voor de natuur en daarbinnen kan

lichte recreatie plaatsvinden. Er kan ook op andere plekken worden gerecreëerd en daar valt ook meer geld te verdienen dan in een natuurgebied.

1310 De heer Schellingerhout noemt de educatie van voedsel in het ambitieplan. Koeien zouden moeten worden ingezet om de produktie van melk en vlees inzichtelijk te maken voor educatie voor kinderen. Dat is niet representatief voor de manier waarop de produktie van voedsel in Nederland gebeurt.

1315 Mevrouw **Alberts** (SP) merkt op dat natuurbeheerders, sinds staatsecretaris Bleeker, de eigen broek moesten ophouden. Is dat de reden om recreatie zo in te vullen dat er grootschalige recreatie komt? Denkt de heer Schellingerhout dat ze noodlijdend zijn?

1320 De heer **Schellingerhout** weet de cijfers niet exact, maar denkt dat er op andere plekken meer geld te verdienen valt.

10.a.1 Recreatie: Stichting Hart voor het twiske, reactie op ambitiedocument Twiske (C-agenda commissie NLG 25 november 2019)

1325

10.a.2 Recreatie: IVN zorgen m.b.t. ambitiedocument t Twiske (C-agenda commissie NLG 25 november 2019)

1330 De **voorzitter** meldt dat er geen vragen kunnen worden gesteld aan Gedeputeerde in verband met zijn afwezigheid. Alles wat wordt besproken, wordt genoteerd en meegenomen.

Eerste termijn:

1335 Mevrouw **Er** (GL) hoort dat er veel zorgen zijn over het ambitiedocument. Dat blijkt ook uit het grote aantal insprekers. GL deelt deze zorgen.

1340 Het verkennen van overnachtingsmogelijkheden en recreatieve hotspots zijn onderdeel van de korte termijn doelen. Er wordt gesproken over Twiske park en er zijn 23 lange termijn doelen geformuleerd met betrekking tot recreatie ten opzichte van 7 doelen met betrekking tot de natuur. GL maakt zich zorgen over de rode lijn, gericht op meer recreatie in het Twiske, die door het hele stuk heen loopt. Het gaat om Natura 2000 gebied, hoewel er een aantal keer wordt herhaald dat het belangrijk is om een balans te creëren en te bewaren tussen natuur en recreatie, wordt uit het stuk onvoldoende duidelijk hoe dit gaat gebeuren en wat de kaders zijn voor die balans. Die balans ontbreekt in het hele stuk zelf.

1345 Deelt Gedeputeerde deze zorgen en zal dit worden meegenomen in de zienswijze? Eerder werd door Gedeputeerde bevestigd dat de verplichte natuurtoets altijd zal worden uitgevoerd voordat er nieuwe activiteiten zullen plaatsvinden. Gezien de laatste ontwikkelingen rondom festivals en campings in het gebied, wil GL nogmaals deze bevestiging van Gedeputeerde. Kan Gedeputeerde dit benadrukken in de zienswijze?

1350 In het ambitiedocument wordt gesproken over participatie, de stimulering daarvan en het betrekken van verschillende partijen bij het maken van keuzes en bij het opstellen van een ambitiedocument. Zoals de insprekers ook al aangaven, is dat niet het geval. Kan Gedeputeerde aangeven op welke wijze deze organisaties wel zullen worden betrokken bij het opstellen van het document en de zienswijze?

Is bij de doelstellingen in het ambitiedocument rekening gehouden met de huidige

- 1355 stikstofproblematiek? Wordt dit meegenomen in de zienswijze? GL bewaart de inhoudelijke en tekstuele voorstellen en amendementen voor de inhoudelijke behandeling als de zienswijze gereed is.
- 1360 De heer **Van den Heuvel** (CU) refereert aan de uitspraak van één van de sprekers, als het mag, betekent het nog niet dat het de natuur niet schaadt. Dat moet het uitgangspunt zijn bij het opstellen van de zienswijze. Bij verschillende sprekers kwam naar voren dat recreatie en natuur tegenover elkaar kunnen staan. Het is niet goed uitgewerkt, waardoor het niet helder is op welke manier natuur mogelijk wordt geschaad.
- 1365 Stikstof mag men niet vergeten. Onlangs stond er een artikel in de Volkskrant waarin wordt genoemd dat ook evenementen en festivals kunnen worden getroffen door het huidige stikstofbesluit. De heer Van den Heuvel vraagt aan Gedeputeerde Staten of dat ook het geval is bij festivals in het Twiske. Hij citeert: “Een groot festival in een natuurgebied is een lastige zaak. Zeker als er geen degelijk onderzoek naar de stikstofuitstoot is gedaan.”
- 1370 Kunnen Gedeputeerde Staten aangeven of dat onderzoek er ligt, en zo niet, wordt dat alsnog gedaan? Worden vergunningen voor festivals on hold gezet? CU heeft het liefst helemaal geen festivals in natuurgebied. Hoe wordt dit meegenomen in de zienswijze?
- 1375 De heer **Zoon** (PvdD) noemt de spanning tussen natuur, recreatie of een terrein voor ondernemers. Met de te verwachten extra woningbouw, zal de recreatiedruk toenemen. Als randvoorwaarde geldt het Natura 2000 beheerplan. Dat zou het uitgangspunt moeten zijn van de ambitie in het gebied. Dat is ook de ambitie van de Provincie.
- 1380 De overnachtingsmogelijkheden lijken niet in het teken te staan van de recreatiebehoefte van lokale bewoners en het halen van natuurdoelen. De recreanten die willen overnachten, zullen niet op de fiets komen. De overnachtingsmogelijkheden hebben wel impact op het gebied.
- 1385 De term ‘ondernemerschap’ is in het document niet uitgewerkt, het lijkt een vrijbrief te zijn. De lange termijn ambitie, het versterken van de kernwaarde versus het stimuleren van de verblijfsaccommodaties staan haaks op elkaar. PvdD dringt aan op het schrappen van de overnachtingen omdat deze niet aansluiten bij de visie van de Provincie.
- 1385 Bij het uitwerken van het ondernemerschap door het recreatieschap dient te worden aangestuurd op kleinschaligheid, passend binnen de omgeving, gericht op de lokale recreatie en passend bij het Natura 2000 beheerplan. Het aansturen op de natuurlijke processen, en de natuur hiervoor de ruimte geven, mag uitgebreider in het ambitiedocument komen. Het gebied moet niet Twiske park worden genoemd.
- 1390 Mevrouw **Dekker** (CDA) verwijst naar het ambitiedocument, waarin staat “het agrarisch cultuur-historische productielandschap blijft een fundamentele kernwaarde van het gebied.” Een van de ambities is de kleinschaligheid. Dit onderschrijft het CDA en zij acht een optimale balans tussen recreatie en natuurbescherming van groot belang.
- 1395 Als de leefbaarheid gegarandeerd blijft, is het vertoeven van de individuele recreant geen bedreiging, maar een welkome gast.
- 1400 Er wordt een zonering duidelijk in kaart gebracht. De opgenomen participatiestrategie blijft de aandacht houden, voor het wenselijke draagvlak, bijvoorbeeld met IVM.
- Bij 3.4 staat beschreven dat Amsterdam Wetlands als basis wordt gezien. Dit acht het CDA niet wenselijk omdat er oog moet blijven voor de agrariërs, ondernemers, natuurgebied en recreatie en alle inzet nodig is bij innovaties en toekomstbestendig waterbeheer.

Mevrouw **Alberts** (SP) sluit zich aan bij wat er al is gezegd, zoals het gebied geen park noemen

en de Natura 2000 regels voorop stellen. Ze heeft vragen aan de commissieleden.
Is het handig om deze casus aan de hand te nemen en dan te kijken naar de rest van de
1405 recreatieschappen. Ze heeft de bestuurlijke spaghetti al genoemd, waar moet je zijn als je iets
wel of niet wilt. De Provincie moet de natuur beheren, maar die heeft met dezelfde bestuurlijke
spaghetti van doen. Volgens mevrouw Alberts heeft het Recreatieschap eigen geld op de plank
liggen. De inkomsten uit evenementen zouden misschien niet nodig zijn. Een herbezinning op
de structuur van de recreatieschappen zou mevrouw Alberts een interessante discussie vinden.
1410 Zien de andere commissieleden dat ook zo? Ze stelt voor om het initiatiefvoorstel uit de vorige
periode weer van stal halen.

De heer **Bolkestein** (VVD) heeft begrip voor de emoties bij de sprekers en andere partijen.
Het gaat om het vinden van een balans tussen natuur en recreatie. Het ambitiedocument is een
1415 inventarisatie van visies die er al lagen.

De heer **Van den Heuvel** (CU) interrumpeert en ziet in het document een grote nadruk op
recreatie, dan is de balans volledig zoek.

1420 De heer **Bolkestein** (VVD) begrijpt dat voor de CU de nadruk meer op natuur zou moeten
liggen.
Het Twiske ligt vlakbij Amsterdam. Het is een voor de hand liggende plaats om mensen uit de
stad in contact te brengen met de natuur. Die waarde staat niet altijd op gespannen voet met
de natuur zelf. Het is niet in het belang van het gebied om die natuur aan te tasten.
1425 Dat er spanning is, begrijpt de VVD. Ergens in het midden zal de oplossing moeten worden
gevonden. Het document slaagt daar vrij goed in.

Mevrouw **Er** (GL) interrumpeert en vraagt of de heer Bolkestein denkt dat festivalgangers voor
de natuur naar het Twiske gaan.

1430 De heer **Bolkestein** (VVD) vindt dat mevrouw Er een karikatuur maakt van festivals.
Bij een werkbezoek aan Spaarnwoude bleek het met de impact mee te vallen. Het geld van
festivals wordt ook ingezet om de natuur weer terug te brengen in de oude staat en draagt bij
aan de instandhouding van het gebied.

1435 Mevrouw **Alberts** (SP) interrumpeert en heeft gehoord dat de gelden voor natuurbeheer in het
Gaasperpark 750.000 euro bedragen, en de opbrengst van het festival 250.000 euro.
Gaan de beheerkosten misschien omhoog door de schade van het festival?

1440 De heer **Bolkestein** (VVD) antwoordt dat er bij het werkbezoek aan Spaarnwoude werd gezegd
dat met de organisatie van een festival duidelijke afspraken worden gemaakt dat het terrein
in goede staat moet worden achterlaten.
Dit sluit aan op een van de principes uit het coalitieakkoord dat natuur moet worden beleefd.
Als men in deze provincie een beleid wil voeren dat is gericht op het behoud van de natuur, dan
1445 moeten de inwoners met de natuur in contact worden gebracht. Dit is hiervoor een kans.

De heer **Zoon** (PvdD) interrumpeert en neemt aan dat de heer Bolkestein ook de
Omgevingsvisie onderschrijft. Hierin staat dat het verdichten van de stad vraagt om het
versterken van het groen. Hoe versterkt dit ambitiedocument het groen?

1450

De heer **Bolkestein** (VVD) weet niet of dit ambitiedocument het groen versterkt. Het inventariseert wat lokale gemeenten willen, brengt dat bijeen en zet een lijn uit dat natuur beter kan worden beleefd.

1455 De heer **Zoon** (PvdD) vraagt of de heer Bolkestein pleit voor aanpassing van de Omgevingsvisie.

De heer **Bolkestein** (VVD) antwoordt: nee.

1460 Mevrouw **Er** (GL) merkt op dat de natuur alleen kan worden beleefd als deze blijft bestaan.

De heer **Bolkestein** (VVD) leest dit document niet alsof de natuur ophoudt te bestaan, maar dat deze moet kunnen worden beleefd.

1465 De heer **Van den Heuvel** (CU) vraagt zich af of GL van mening is dat dit aansluit bij het coalitieakkoord. Kan de heer Bolkestein uitleggen hoe men door naar een festival te gaan in contact komt met de natuur?

1470 De heer **Bolkestein** (VVD) merkt op dat het houden van festivals niet de kern van het document is.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) wil aan GL meegeven dat het agendapunt laat op de agenda stond. Er is geen discussie in de fractie gevoerd. Het plan is van een maand geleden, er moet nog een zienswijze van de directe stakeholders komen en de reactie van Gedeputeerde Staten moet nog komen. Er wordt afgeweken van de spelregels.

1475 Mevrouw **Er** (GL) antwoordt dat er een stuk lag. Hierop heeft GL verzocht om het van de C-agenda naar de B-agenda te verplaatsen en eerder te bespreken omdat er veel zorgen bij organisaties leven.

1480 De heer **Deen** (PVV) steunt de opmerking van mevrouw Jellema. Het is een belangrijk onderwerp en daar wil hij zich op voorbereiden. Wat hem betreft had het niet naar voren gehaald hoeven worden en had het op 10 februari kunnen worden besproken en later bij Provinciale Staten. Het stoort hem dat er niemand van het College aanwezig is. Dat doet ook geen recht aan de sprekers.

1485 De **voorzitter** vult aan dat dit een onderlinge beraadslaging is. Er is veel opgehaald als input voor de concept zienswijze, die alsnog wordt besproken. Het is niet naar voren gehaald, maar een extra behandeling.

1490 Mevrouw **Jellema** (PvdA) begrijpt het en de aard van de discussie is belangrijk. Er wordt een democratische figuur gemaakt die niet bestaat. Ze pleit ervoor om langs de spelregels te bewegen. Het komt nog op de agenda.

1495 De **voorzitter** wijst erop dat het te allen tijde mogelijk is om een stuk te agenderen van C naar B. Dat kan soms snel gaan. Ze vraagt of commissieleden nog willen reageren op het voorstel van mevrouw Alberts om dit als casus te zien om de recreatieschappen tegen het licht te houden in het kader van de balans tussen natuur en recreatie.

- 1500 Mevrouw **Kapitein** (D66) noemt het recreatiegebied een groot succes. Men moet blijven zoeken naar een balans tussen natuur, recreatie en economie. Daar gaat het ambitiedocument over. Zij heeft het gevoel dat de natuur wordt beschermd en dat de recreatie en het ondernemerschap worden gestimuleerd. Als dit in balans blijft, dan is er niets aan de hand. De ambities komen overeen met het coalitieakkoord. Er zijn ook zorgen bij insprekers en andere partijen. D66 is grote voorstander van deze ambities en mogelijkheden.
- 1505 Waar en wanneer krijgt de natuur pijn bij deze ambities? Kunnen de zorgen van de insprekers worden weggenomen?
- Wanneer ontstaat er een bovengrens van de groei van de recreatie voor de natuur? Er zijn gebieden gedefinieerd met intensieve en extensieve recreatie.
- 1510 Is er een bovengrens aan de recreatie die leidt tot overlast bij omwonenden? Of is dat niet relevant?
- Als het recreatieschap een aantal zaken niet zou kunnen doen, en dat zou het ondernemerschap afremmen, tot welke economische schade zal dat leiden? Bijvoorbeeld als een beheerder van horeca in de winter moet sluiten, wordt het gebied dan een vrijplaats voor vandalen? Is er een ondergrens aan recreatie en ondernemersmogelijkheden.
- 1515 Als er commerciële activiteiten, zoals festivals, plaatsvinden, welke voordelen hebben het recreatieschap en de samenleving hiervan? Wat is het financiële voordeel en welke andere baten zijn er? Is er een voordeel voor de natuur als festivalgangers kennis maken met de natuur van het Twiske?
- 1520 *Tweede termijn:*
- De heer **Zoon** (PvdD) vindt het niet zo'n probleem dat er geen Gedeputeerde aanwezig is, de commissie gaat over de commissie zelf. De brief is aan Provinciale Staten gericht om een zienswijze in te dienen en niet aan Gedeputeerde Staten. Hij vraagt zich af hoe de zienswijze wordt ingediend. Het wel of niet behandelen had hij graag gehoord bij het vaststellen van de agenda. PvdD stemt in met het voorstel van SP om de discussie over de recreatieschappen te voeren.
- 1525
- Mevrouw **Er** (GL) had bezwaren tegen het verplaatsen van de C- naar de B-agenda graag eerder gehoord. GL stemt in met het voorstel van de SP.
- 1530
- De heer **Van den Heuvel** (CU) geeft aan dat CU het voorstel van de SP steunt.
- De **voorzitter** concludeert dat de suggestie van de SP wordt gesteund. Hier wordt op terug gekomen.
- 1535
- De vragen worden schriftelijk behandeld en meegenomen bij de behandeling van de concept zienswijze in februari, in de vorm van een statenvoordracht. Het College bereidt deze voor, deze wordt besproken bij de commissie NLG en vastgesteld door Provinciale Staten.
- 1540 Mevrouw **Alberts** (SP) zal met de griffier overleggen hoe het voorstel wordt geagendeerd.
- De **voorzitter** heeft een mededeling over de door de heer Cardol en mevrouw Alberts voorgestelde hoorzitting over kapbeleid. Tijdens de schorsing is er overleg geweest. De heer Cardol doet een voorstel en dient dat, in overleg met de commissie-adviseur, in. Dat wordt schriftelijk rondgestuurd en leden kunnen daarop reageren. Er wordt verzocht om, indien men tegen is, dit direct schriftelijk aan te geven.
- 1545

1550 Tenslotte meldt de **voorzitter** nog dat Gedeputeerde Rommel aanbiedt om een technische briefing over de stikstofproblematiek te organiseren in de avond van 9 december. Hier is behoefte aan, dus deze zal worden georganiseerd.

11. Rondvraag Landbouw en visserij, recreatie en toerisme, dierenwelzijn

1555 Er zijn geen rondvragen.

12 Sluiting

1560 De **voorzitter** dankt alle aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering om 17.46 uur.